

I. évfolyam

Budapest, 1927 május 21

21. szám

Délibáb

20
fillér

Megjelenik minden szombaton

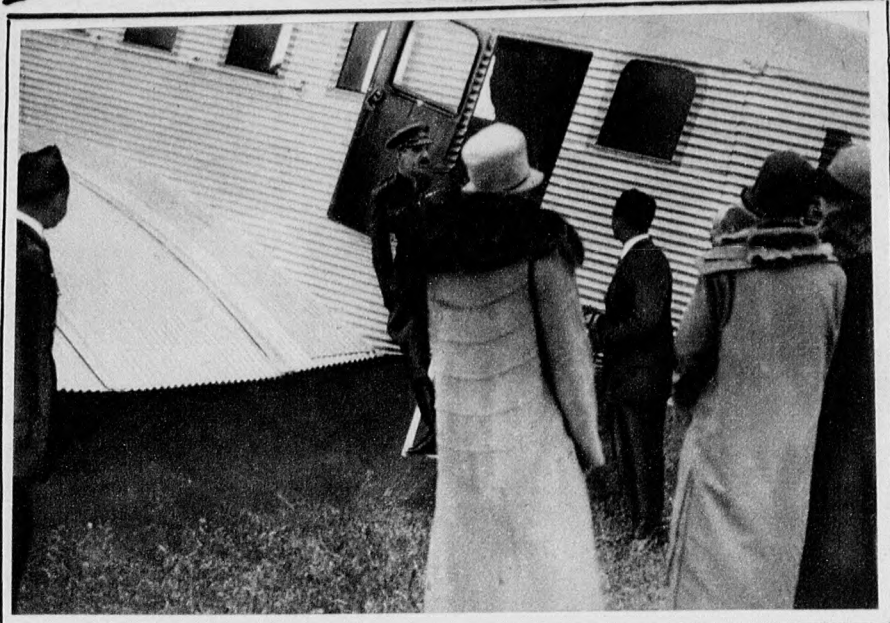

Marcella Albani legújabb filmjében

Innen = Onnan

Most avatták fel Ausztrália új fővárosát, Canberrát. Az új fővárosban a parlament épületén kívül alig egy-két ház áll még csak. Képünk az új parlamenti épületet mutatja

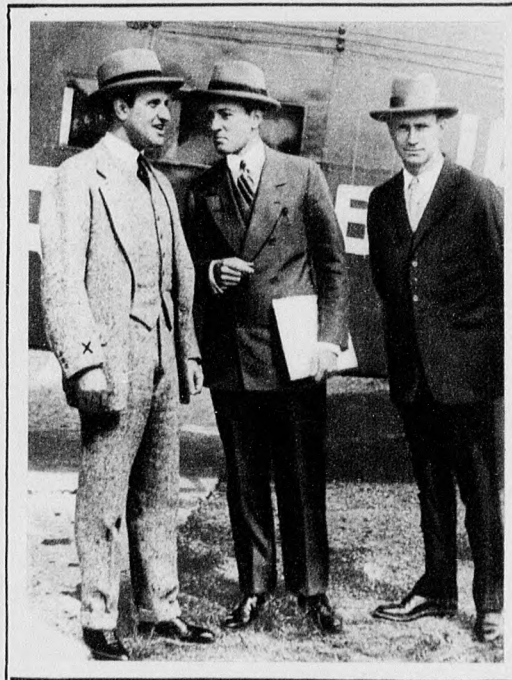
A spanyol király, királyné és a walesi herceg jelenlétében nyitották meg a Madrid—Sevilla-i repülőforgalmat. A gép ajtajában XIII. Alfonz spanyol király áll

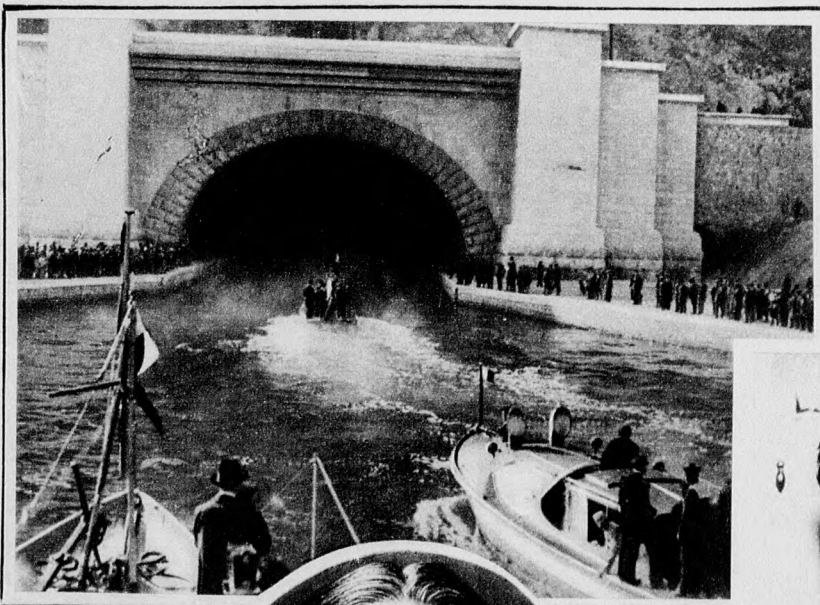
Virágünnep Japánban. Buddha nevenapján nagy virágünnepélyt rendeztek Tokió egyik parkjában. Képünkön a leánygyermekek ünnepi táncot mutatnak be az áldozati oltár előtt

Frank M. Mills, az egyik amerikai vasúttársaság elnöke most töltötte be 96-ik életévét. Ő a világ legidősebb, még mindig aktív vasúttársasági elnöke és még annyira friss, hogy a társaság minden fontosabb ügyét maga intézi

Guggenheim amerikai milliárdos (x) 150.000 dolláros díjat tűzött ki a legbiztosabb kezű pilótának

A francia köztársasági elnök most nyitotta meg a Rove alagútcatornát, melynek építése 15 évig tartott és 300 millió frankba került

Gordon Selfridge, Anglia leggazdagabb embere. Csak Londonban 21 óriási áruháza van

Az elmúlt hetekben óriási méretű bankettet rendeztek lord Birkenhead tiszteletére. A sok meglepetésen kívül ilyen óriási szivarokkal is kedveskedtek a vendégeknek

Ottó Kemmerich (x) pilóta, aki egy bűvással kísérletezett, repülőgépről a tenger alá rádiózni

A bit megöltek és tovább él

— *Tud on arról asszonyom, hogy volt férje eltűnt?...*

Csikágó, 1927 április hó.

Misztikus, rejtélyes eset tartja izgalmomban Csikágót, pedig ez a város, ahol a polgármestert banditák korteskedésre választották meg, igazán megszokta a szenzációkat. A nagy port felvert bűnügy középpontjában egy elvált asszony, *Mary Bronsen* áll, akinek válópöre annakidején sok izgalomra adott alkalmat. A szőke, ragyogó szépségű fiatalasszony most húszéves és tisztára a csikágói rendőrigazgatóság egy kitűnő és népszerű nyomozójának, *Mike Brown*-nak köszönheti, hogy jelenleg kényelemmel és főúri pompával berendezett csikágói lakásában lakik és nem a Sing-Sing fegyházban, a gyilkosok között.

A szenzációs bűnügy előzményei a következők: *Mary Bronsen* 1925-ben ment férjhez *Joe Petersen*hez, aki egy csikágói nagyvágó tőst egy vezető tisztviselője volt. A fiatalasszony eleinte a legnagyobb jólétben élt férjével, később azonban házasságuk második évében már napirenden voltak közöttük a családi viharok. *Mary* megtudta, hogy a férje szeretőt tart, az *Alhambra* egy táncosnője tünneti ki kegyeivel. Azonnal beadta a válópört, a bíróság rögtön el is választotta őket. A válópör tárgyalásán csúnya jelenetek játszódtak le, melyeket akkor élénken pertraktáltak a lapok. A tárgyalás után következő héten a csikágói rendőrigazgatóság a következő levelet kapta:

BERETVÁS PASZTILLÁT

azért rendelik az összes bel- és külföldi klinikákon, mert a legmaka-csabb (krónikus) fejfájást is elmulasztja. A szív működést nem alterálja. Nem okoz fejfájást. Hosszabb használat után sem rontja a gyomrot

KÉSZITI:

BERETVÁS TAMÁS

GYÓGYSZERÉSZ KISPESTEN

NAPONTA PÓSTÁN SZÉTKÜLDÉS RENDELÉSNÉL HÍVATKOZZÉK DÉLÉBÁBRA

„Rendőrigazgató Ur!

Volt feleségem fogságban tart. Ha idejében nem érkezik segítség, akkor meggyilkoltat, mert meg akarja kaparintani vagyonomat. Robogó autóból dobom ki a levelet, nem tudom, hová visznek. Segítsenek, ameddig nem késő. S. O. S.

Joe Petersen.”

A detektívek azonnal megállapították, hogy *Joe Petersen* eltűnt. A szenzációt első oldalon hozták a csikágói bulvardlapok. *Simson* rendőrigazgató *Mike Brown*-t bízta meg a nyomozással, a detektív azonnal a fiatal elvált asszony lakására autózott. És öt perc múlva már ott ült szemben *Mary*vel, a pazar pompával berendezett szalónban. A detektívet meglepte *Petersen*né káprázatos szépsége. Csupa finomság és kedvesség volt ez az asszony. Ártatlanul, kedvesen nézett *Mike Brown*-ra, nyilván még nem értesült volt férje meggyilkolásáról. A detektív gyakorlatot szeme felfedezte arcvonásain, hogy sokat szenvedett. Már értesült arról, hogy *Joe Petersen* brutális férj volt, gyengédtelen és tapintatlan a feleségéhez. Az előzetes nyomozás megállapította, hogy a házaspár között állandóan napirenden voltak a veszekedések.

És a családi perpatvaroknál mindig *Petersen*né volt a szenvedő fél.

A detektív bemutatkozott. Az asszony ijedten pattant fel helyéről, nyilván még sosem volt dolga detektívvél. Szeme tágrameredt, a szíve hevesen dobogott és úgy várta a detektív kérdéseit.

Mike Brown szigorú hangon vonta kérdőre az izgatottságtól remegő asszonyt:

— Tud ön róla, asszonyom, hogy a volt férje eltűnt?

Mary sápadtan ugrott fel.

— Szent Isten, mi történt vele?

— Ezt ebben a pillanatban a rendőrség sem tudja. Mit tud ön róla, asszonyom?

— Semmit.

— Mikor látta utoljára a férjét?

— Hónapokkal ezelőtt.

— Be tudja ezt bizonyítani?

Az asszony hosszasan elgondolkodott.

— Nem. Csak én tudom, hogy hónapok óta nem beszéltem vele. Ezt csak én tudom, detektív úr és a jó Isten.

— Szóval ön nem tud semmit sem a férjéről.

Határozottan válaszolt az asszony:

— Nem!

Mike ezután felkelt, udvariasan meghajolt és a következőket mondta:

— Sajnálom, asszonyom, hogy a tények ellentmondanak az ön kijelentésének. Ismeri ezt az írást?

Mike megmutatta *Petersen*nek a rendőrigazgatósághoz intézett levelet. Az asszony egy pillantást vetett az írásra.

— Ismerem. Ez a volt férjem írása.

— Biztos ön ebben, asszonyom?

— Egész biztos.

Most hivatalos szigorúság tükröződött *Mike* arcán.

— Ez a levél azzal vádolja önt, hogy a férjét fogva tartja és meg akarja gyilkolni. Igaz ez?

Mary szinte ájultan hanyatlott hátra a székre.

— Ez örület! Ezt be kell igazolni! Csúnya rágalom! Tönkre akar tenni.

A detektív hosszasan nézte az asszonyt. Szánakozás és melegség volt a tekintetében. Tudta, hogy minden bizonyíték az asszony ellen szól, de benn, a szívében mégsem mert határozottan ítékezni. Az élet útjai különösek — gondolta. De a következő pillanatban felülkerekedett benne kötelességtudása.

Mike tapsolt a kezével, mire egy rendőr lépett a szobába. Megbízta a rendőrt, hogy őrizze *Mary*t, amíg ő telefonál a vizsgálóbíróért és házkutatást tart.

A házkutatás borzalmas eredményre végződött. Egy félreeső kamrában emberi vérvonásokat és egy lépett nyakkendőt találtak. A személyzet felismerte *Petersen* nyakkendőjét. A folyosón egy cédulát fedeztek fel, véres papírost, amelyen girbe-gurba betűkkel, de felismerhetően *Petersen* írásával ez állt:

Végem van. Visznek.

Petersen.

A szenzáció hamar átjárta Csikágót. *Mary Bronsen* gyilkosság vádja miatt őrizetbe vették. És mikor a zokogó, sikongó asszonyt cellájába vezették, benn, a rendőrigazgató szobájában így szólt *Mike Brown* főnökéhez:

— Rendőrigazgató úr, itt egy borzalmas jusztizmord készül.

— Ugyan kérem — intett a rendőrigazgató, — minden bizonyíték az asszony ellen szól.

— És a holttest? — kérdezte *Mike*.

— Valahol elásták. Majd megtaláljuk.

— Ez az asszony ártatlan — mondta *Mike*. — Majd én megtalálom *Petersen*-t. Élve vagy halva.

— Élve? — kérdezte a rendőrigazgató.

— Lehet — felelte *Mike* és kiment a szobából.

A rendőrigazgató hosszasan bámult *Mike* után.

— Vajon mit tud ez az ember? — kérdezte önmagától. De tudta, hogyha *Mike Brown* valamit állít, úgy annak komoly alapja van.

Talán a csikágói rendőrigazgató várta a legizgatottabban *Mike Brown* nyomozásának eredményét.

Harmadnap annál a húströsztnél, amelynek *Petersen* vezető tisztviselője volt, nagyarányú sikkasztást fedeztek fel.

A sikkasztásért *Petersen* lett volna felelős. A tragikus sorsú igazgatóra való tekintettel a trösztnél elhallgatták az ügyet. Senki sem tudott róla,

csak az igazgatóság néhány tagja és

— *Mike detektív*. A rendőrigazgató sem tudott semmit, de csodálkozott, amikor *Mike négyheti szabadságot kért*, kimerült idegeire való tekintettel...

*
A tárgyalás napjára *Mike* is visszaérkezett. Már elhangzott az esküdtek verdiktje, hogy *Mary Bronsen bűnös*.

— Legalább húsz esztendő — mondta egy öreg esküdtszéki róka.

— Tíz perc múlva szabad ez a szerencsétlen asszony — mondta *Mike* és az elnök emelvénye elé lépett.

— Kérem azonnali kihallgatásom, mivel vallomásom fordulatot ad ennek az ügynek.

A bíróság a váratlan bejelentésre tanácskozára vonult vissza. Végre úgy döntöttek, hogy tanuvallomásra bocsátják a detektívet.

— Tekintetes bíróság! Felelősségem tudatában állok önök elé. Talán szenzációként fog hatni a kijelentésem.

Feszült kíváncsiság előzte meg a híres detektív szavait.

Az izgalom viharzott át a termen.

— Ez az asszony ártatlan — mondta *Mike*. — Ebben az ügyben én vezetem a nyomozást. Még az állítólagos gyilkosság napján megállapítottam, hogy egy úr, akire teljesen ráüllett *Joe Petersen* személyleírása, repülőgépen New-Yorkba és onnan hajón Párizsba utazott. A nyomozás érdekében hallgattam erről. Most nem hallgatók, mert *Joe Petersen* él és virul.

— Ezt be kell bizonyítani! — mondta az elnök.

— Mingyárt, kérem. *Joe Petersen* egy párizsi kocsmában fedeztem fel cinkosával. Lesbe álltam a kocsmá bejárata előtt. Először a cinkost, egy régóta körözött betörővezért tettem ártalmatlanná, azután rávettem magam *Petersen*re, aki elkeseredetten védekezett. Sikerült őt is ártalmatlanná tennem és átadnom egy rendőrnöknek. És ha az urak látni akarják őt, akkor megtalálhatják a csikágói rendőrség fogházának 113. számú cellájában.

A tárgyalást beszűntették. Megállapították, hogy *Petersen* csempészte a nyakkendőt, a vérvonásokat és a levelet volt felesége lakásába. Meg akarta bosszulni magát a válasért és mivel sikkasztásai előbb-utóbb kiderültek volna, ezt az álhalált választotta.

Mary Bronsen könnyesen hálálkodott *Mike* detektívnek, akit nemsokára főfelügyelővé léptettek elő.

A rendőrigazgató személyesen nyújtotta át *Mike Brown*nak az előléptetéséről szóló okmányt.

— Ön nagy szolgálatot tett az igazságszolgáltatásnak, hogy megakadályozott egy jusztizmordot.

— Ez kötelességem volt, rendőrigazgató úr. És meggyőződésem, hogy az igazságszolgáltatás nagy munkájában már a detektívnak is részt kell venni.

— Ugy van — mondta a rendőrigazgató. — A jó detektív nemcsak a bűnöst, hanem az igazságot is keresi.

Először a cinkost tettem ártalmatlanná, aztán rávettem magam *Petersen*re...

Érdekes Képek

A japánok nagy rajongói a sportnak. Messze városokba elvándorodnak, hogy egy-egy érdekesebb küzdelemnek tanui lehessenek. Képünk egy japán baseball-mérkőzés közönségét ábrázolja

Sanghai közelében egy meleg forrás van, amelynek a vize olyan forró, hogy 2 perc alatt megfő benne a tojás. Egy kínai kisleány tojást főz a forrásban

Bayonne francia városban nemzetközi táncünnepség volt, amelyen a különböző nemzetek táncosai vonultak fel. Képünk a baszk táncosok csoportját mutatja

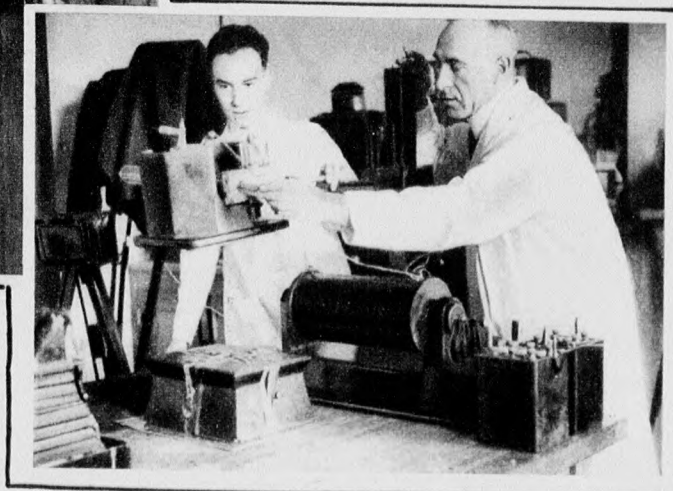

Schneider, a híres állatszelítő egy újszülött oroszlánkölyköt üvegből szoptat

Két amerikai rokkant katona egy ilyen autón járta be Amerikát. Minden városnak a rendszámát kocsijukra szögezték

Sir R. Baden-Powell, a világ legfőbb cserkésze, nemrégén a svéd cserkészeket látogatta meg. A főparancsnokot nagy ünnepek között fogadták és br. Palmstierna egy művészi szobrot nyújtott át neki

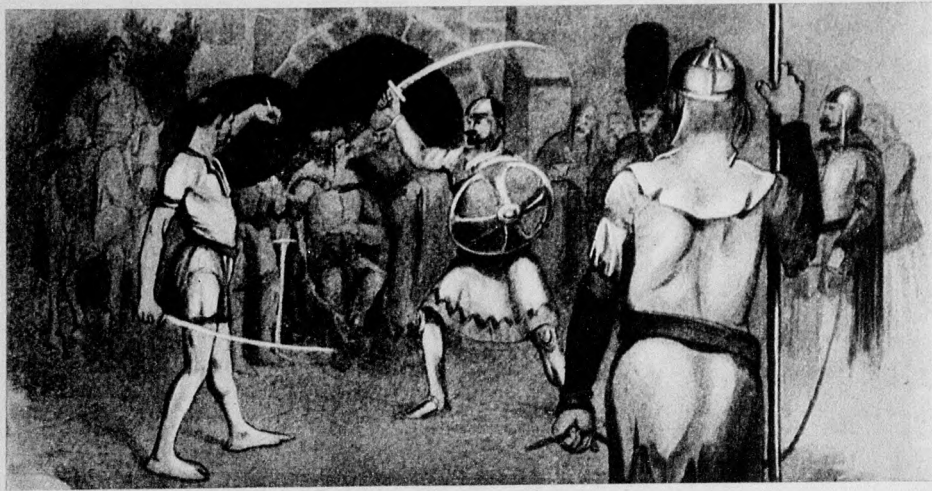

Szabókellékek, csipkék, betétek: Corvin Árúház

6 Középkori igazságszolgáltatás

„Azok a régi, jó idők”, mondjuk sóhajtozva mindennapi bajaink között, pedig tudjuk jól, hogy azok a visszavágyott, visszakívánt idők tele voltak borzalmakkal és kegyetlensé-

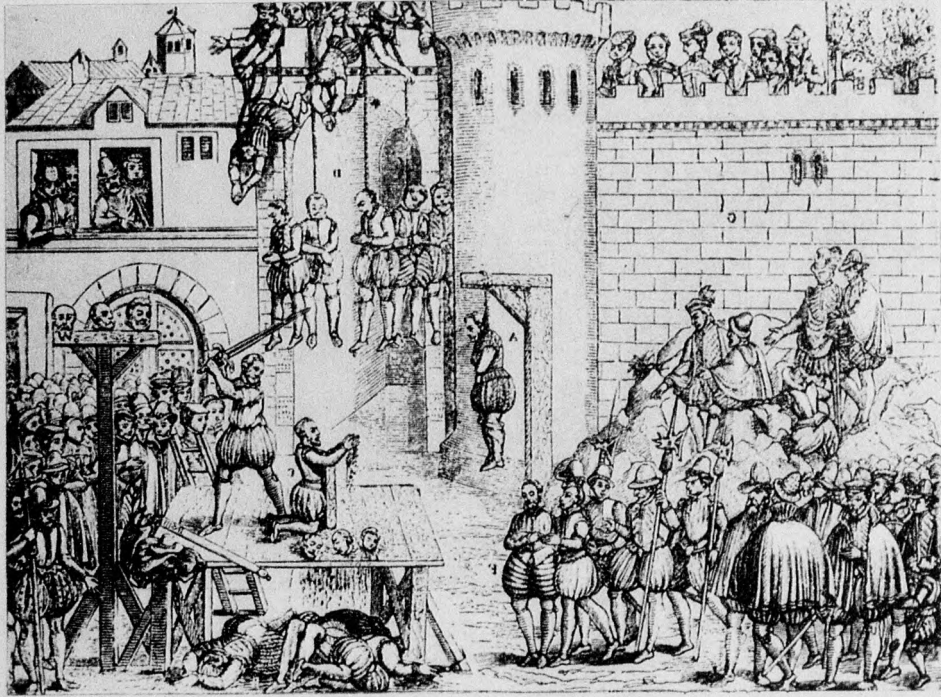
elő ilyen rémségek, de az irattári kutatások meggyőzték a történelemtudósokat arról, hogy nálunk is a legválogatottabb kegyetlenkedésekkel jártak el a régi igazságszolgáltatás emberei.

Perdöntő párbaj Ó-budán

gekkel. A középkori igazságszolgáltatás rémségei, a boszorkányégetés rettenetes szertartása, a kínvallatás, pelengérezés és más embertelen igazság-

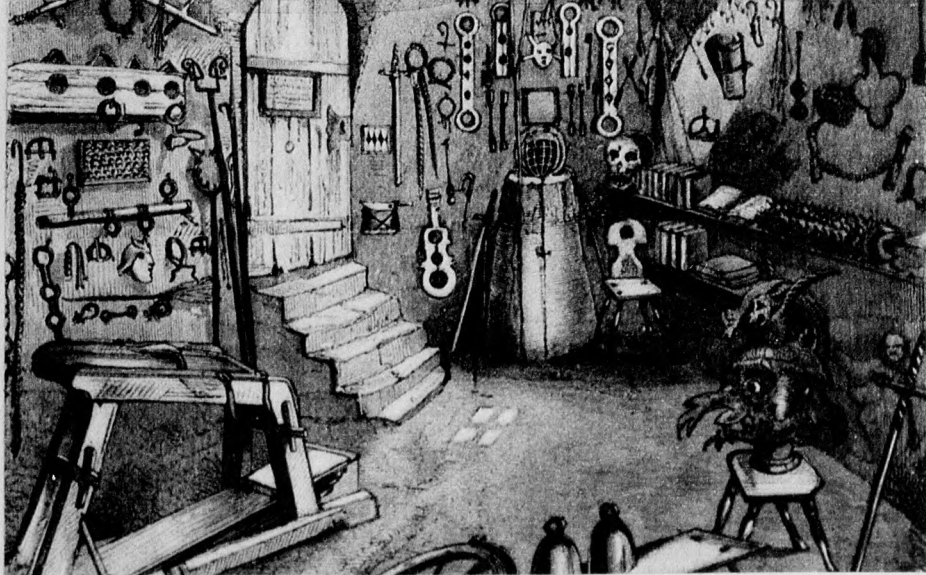
Szent István király igazságszolgáltatását néhány pontban össze lehet foglalni. A bűnös nemcsak világi, hanem egyházi törvények szerint is bűn-

Közönséges bűnösök és lázadók csoportos kivégzése (Egykorú metszet.)

szolgáltatási eszközök, sőtét bélyeget nyomnak erre a korra. Azt híhetnénk, hogy Magyarországon nem fordultak

tettetett. Aki kardot rántott más ellen, azt karddal kaszabolták le. Ha valaki egy embertársát egy törvény-

A középkori igazságszolgáltatás eszközei. A nürnbergi híres kínzókamra belseje. A falon lógó dalrc szeme helyén befelé két szög áll ki. Ezzel szúrták ki a szemeket. A háttérben a híres vasszűz áll

ellenes cselekedet miatt följelentette, akkor istenítélet döntött arról, hogy a vádlott bűnös-e. Ilyenkor a delikvensnek tüzes vasat adták a kezébe. Ha nem szenvedett súlyos égési sebeket, akkor ártatlan volt. Szóval, két pereskedő közt annak volt rosszabb dolga, akit a bíró istenítélet elé bocsátott. A tüzesvas-próba már a XIII. században szokás volt nálunk. A vádlott helyettest is állíthatott, például rontással vagy bűbájossággal vádolt öregasszony kiállíthatta a fiát maga helyett. Testvér próbára áll a nővére becsületéért. A próbára bocsátott delikvensnek előbb három napig bűjtölnie kellett, a kezére pedig lepecsételt kötést tettek, hogy kenőccsel ne impregnálhassa a tüzes vas ellen. Az istenítéletben résztvevő egy lelkész is, aki megkérdezte a vádlottól:

— Igaz vagy? Tiszta vagy?

Mire a vádlott így válaszolt:

— Az Ur Jézus Krisztus teste által, melyet ma vettem magamhoz, nem bízva semmi bűbájosságban vagy bűnnek erejében, veszem e vasat.

Az igazság kiderítésére szolgált ezekben az időkben a perdöntő párbaj is. A perlekedők a bíró előtt fegyveresen támadtak egymásra — és az lett pervesztes, aki elvesztette a párbajt.

A boszorkányság büntetései Szent István korában a következők voltak. Első ízben bűjtölnie kellett. Másodízben a bűnébe visszaeső boszorkányt megbélyegezték, templomkulccsal bélyeget sütöttek a mellére vagy homlokára. Ha ez sem használt, akkor a bíró kezére adták a szerencsétlen boszorkányt, akit elégették. Szent István király törvénye szerint a többször tolvajlásan tettenért nőket el lehetett adni. Tehát az akkori igazságszolgáltatásnak nem az volt a célja, hogy javítson, hanem hogy elrettentsen.

A lázadókat szigorúan büntették mindig és rövid úton bántak el a gyilkosokkal. Büntetésük vagy karóbahúzás, vagy kerékbetörés, vagy megégetés volt, az akasztófa már az enyhébb büntetésekhez tartozott. Az áldozatok hulláit felnégyelték és a város falaira szegezték elrettentésül.

A középkorban nálunk is büntetési elv gyanánt fogadták el, hogy szemet szemért, fogat fogért. Ha valaki másnak kezét, fülét vagy orrát levágta, akkor ő is elvesztette kezét, fülét vagy orrát, hacsak pénzzel meg nem váltotta büntetését. Hivatalos személyt, ha egy titkot elárult, kíméletlenül lefejezték.

Szigorúan büntették Budán a nyelvvel, feleselő kofákat. Ha sokat pletykázott, akkor a szegényekre ítélték. A nyakába egy nagy darab követ vagy téglát akasztottak és ezzel kellett körüljárnia a várost, reggeltől estig. Annak a személynek, akit a delikvens megsértett, jogában állt mögötte haladni és piszkafával szurkálni őt. A piszkafával lökdösőnek is kegyes volt a helyzete, nem nevezhette el magát, mert amint nevetni kezdett, neki is szegénykövet akasztottak a nyakába.

A szemérem ellen vétkezőkkel kegyetlen módon bántak el. Akasztófa alatt elevenen a földbe ásták és póznát szúrtak rajta keresztül.

Ha valaki szentképet vagy szobrot kövel hajgált, azt tüzes vassal darabokra szaggatták. Azokat, akiket az egyház eretnekeknek talált, máglyahalál jutott osztályrészül.

Ha valaki egy forintnál nagyobb értéket lopott, akkor úgy a tolvaj, mint az orgazda akasztófára kerültek. Aki künn a mezőn lopott, azt kerékbe-törték. A rablógyilkosokat tüzes vassal csipkedték, aztán felakasztották. Aki kis értéket lopott, azt ötven botbüntetéssel sújtották vagy 101 évre száműzték őket. Tolvaj gyermekeket nyilvánosan megpálcázták a hóhér és miközben suhogtatta a pálcát, ezt mondta:

— Szüleid nem akartak megtanítani, most én majd megtanítlak s ha máskor ilyet csinálsz, erősebb ütések kapsz!

Ezek voltak a régi jó idők. És a humanizmus csak lassan terjedt és évszázadokig tartott, amíg az emberiség eljutott a mai, humanus és nem elrettentő, hanem javító igazságszolgáltatásig. „Inkább száz bűnös meneküljön ártatlanul, minthogy egy ártatlan ember meglakoljék.”

Eretnekek bűnhődése a XVI. században (Egykorú metszet.)

Poloskákát házilag kiirtani petéikkel együtt csakis a **Löcherer Cimexin**-nel lehet. Ára olcsó, hatása biztos. Kapható mindenütt
Főraktár: ANGYAL-gyógyszertár, BUDAPEST, IX. kerület, Üllői út 39 szám

TUTA VAJDA ÓRÁT AD A CIGÁNY NYELVBŐL

Tévedés azt hinni, hogy a mi cigány népünk Egyiptomból származik. Jó-zsef főherceg nyelvészeti kutatásai meggyőzték a tudományos világot arról, hogy a cigányok az ind nyelv egy változatát beszélik és ez kétségtelemnél teszi, hogy az Indiai-Óceán

Es hogy szép-e a cigány nyelv? A vajda közölt velünk néhány cigány mondatot:

Csor avly asz andro tik kher na raklyasz andro leszke csajeke basnesz (a tolvaj bement a házba, nem talált benne mást, csak egy kakast).

Az ungvári cigányiskola

környékéről származnak. Egészen különös, Európában egyedülálló nyelvet beszélnek a mi cigányaink, amelyet már csak azért is érdemes megtanulni, mert világnyelv.

Könyvekből nem lehet cigányul tanulni. Ezért kimentünk a keresztúri határba, ahol Mozsir Tuta sátoros vajda fogadott minket, hanyag előkelőséggel. Tuta vajda végigszolgált a világháborút, ezért lehetett vele okosan beszélni. Nyelvtanórára mentünk a vajdához, aki ezért csak húsz fillért számított fel. Nem is volt drága multság, a nagyszakállú, bozontos nyelvmestert olvasóink szíves figyelmébe ajánltuk. A vajda szavaiból, az egyik legnépszerűbb cigány ige — a csórni — ige ragozását így építettük fel:

Jelentő mód:

csorav — én lopok
csoresz — te lopsz
csorel — ő lop
csorasz — mi lopunk
csoren — ti loptok
csoren — ők lopnak.

Tuta vajda

nyok beszédközben gyakran használnak. Például:

Ko pchurdel mostar silalo the tato, jedos z ehi leszke maskar e danda. = Aki a szájából hideget és meleget fúj, annak méreg van a joga között.

Végül olvasóinknak, hogy könnyebben elsajátítsák a cigány nyelvet, egy kis szótárt állítottunk össze a vajda segítségével:

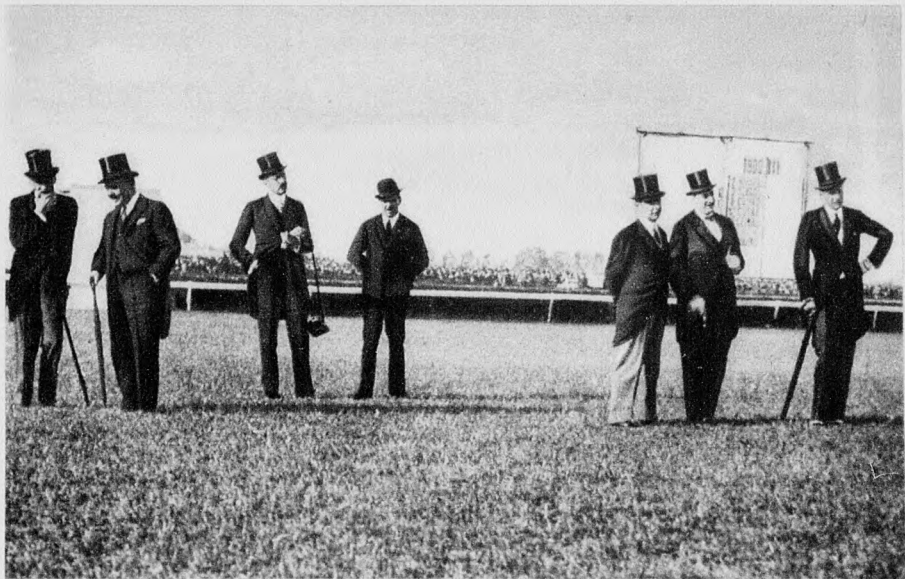
Ambrole = körte.
Baláno = disznó.
Basno = kakas.
Biboldo = zsidó.
Csaj = cigányleány.
Csirikli = madár.
Pad = atya.
Daj = anya.
Dzsiuklo = kutya.

Gunarisz = gunár.
Cholov = nadrág.
Lacso = szép.
Misa = egér.
Mulo = halott.
Papin = liba.
Rasaj = pap.
Zsuzso = tisztta.

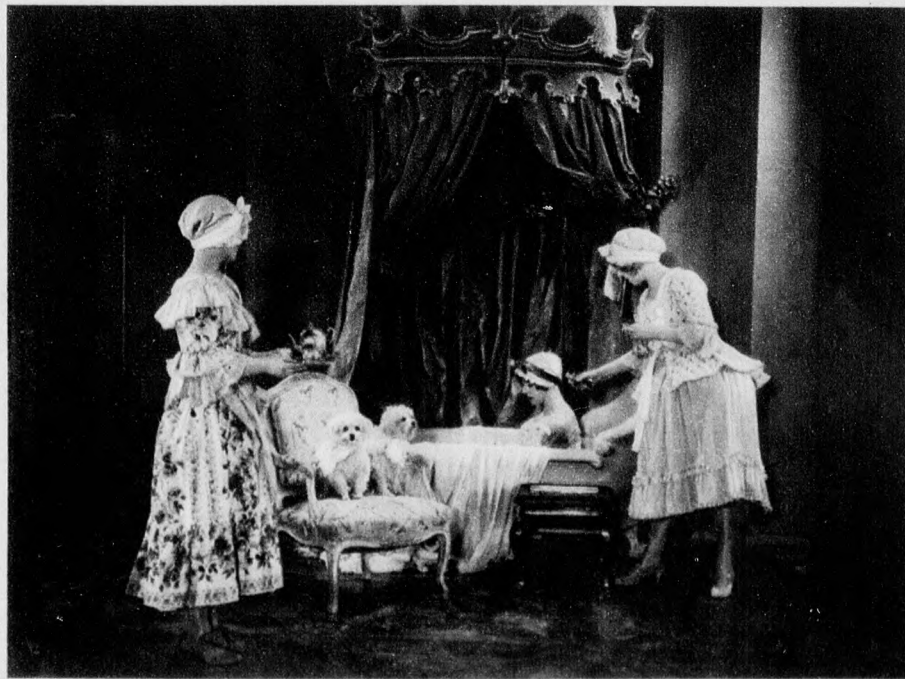
Tuta vajda nemrég jött haza Ungvárról és elmesélte, hogy ott a kormány egy cigányiskolát állított fel. Az olvasáson, íráson és számoláson kívül hegedülésre, üstfoltozásra és vályogvetésre is tanítják a cigánynebulókat. Elbűcsűztünk Tuta vajdától, aki nagyon panaszkodott, hogy a cigány nyelv ki fog halni, mert a cigányok mind jó magyarok akarnak lenni és magyarul beszélnek...

A Milléniumi-díj közönsége. Balról jobbra: Somsich gróf, Széchenyi grófnő, Hunyadi grófnő és Erdődy gróf

A Lovaregylet tagjai nézik a Milléniumi-díj parádéját. Balról jobbra: Batthyány Gábor gróf, Odessalchy Béla herceg, gr. Meran János, gr. Pejacssevich György, gr. Sigray Antal, br. Guttman Ernő és őgróf Pallavicini György

Mädy Christians a „Királyi nász” című film főszerepében. Bemutatja az Ufa

Selyemárúk és gyapjúsövetek: Corvin Árúház

A bűnözők világából

Rózsa Sándor.

A betyárromantikának már vége szakadt, minden magyar betyárok fejedelme, Rózsa Sándor örök álmát alussza a szamosújvári temetőben.

A nagy rablóvezér Szegeden született 1813-ban. Nem is járt iskolába és nem tudott írni és olvasni. Az első rablását 1841-ben követte el, amikor Varga Jánost rabolta ki. A nevéhez hatvan rablás, betörés és lopás fűződik — és csak egy gyilkosság, a nép betyárjának kezéhez alig tapadt vér. Előszeregettel rabolt ki zsidókat. És talán megfelel a valóságnak az a néphit, hogy Rózsa Sándor sosem bántott szegényeket, mert pere irataiban mindig gazdag emberek szerepelnek károsultak gyanánt.

Rózsa Sándor, akit a nép legendaglóriával vont körül, résztvett a szabadságharcban és hőiesen küzdött. De nem javították meg a nagy történelmi idők, a szabadságharc után ismét rablóbandát állított össze és kirabolta a pusztaféreg-félegyházi vasútvonalon haladó vonatot. Ez a vonatrablás sikerült, de amikor az ókanizsai vonatot akarta kirabolni, utolérte a sors. Felszedette bandájával a síneket, a vonat megállt, de mivel egy század katonaság utazott a vagonokban, sortűz fogadta a rablóbandát. Sok betyár meghalt és Rózsa is megsebesült a térdén.

Rózsa Sándor a szamosújvári felegyházban

A közelben levő falu orvosához ekkor beállított egy marcona kinézésű ember, aki fegyvert szegezve állt a meglepett öreg úr elé:

— Doktor úr, kövessen!

— Ki maga?

— Szegénylegény vagyok, Rózsa Sándor bandájából. Megsebesült a gazdám.

Az orvos először megijedt, aztán így szólt:

— Nekem kötelességem segíteni a sebesült rablóvezéreken is. Vezessen hozzá fiam.

— Hogy az orvos doktor úr el ne árulhasson minket, bekötött szemmel fogom a gazdámhoz vezetni.

— Jól van, fiam!

Az orvos is lóhátra pattant és az erdőszélén a betyár bekötötte a szemét. Néhány perc múlva ott állt a rettenthetetlen rablóvezér előtt.

— Köszönöm, hogy eljött doktor úr — mondta.

És az orvos kiszedte a golyót Rózsa Sándor térdéből. Rózsa kifizette a doktort. És amikor az távozni akart, egy betyárlegény eléje ugrott és ismét be akarta kötni a szemét. De Rózsa Sándor leintette:

— Hadd, Józsi fiam! Aki az én életem mentette meg, abban bízom. Nem fog elárulni.

És az orvos sosem árulta el Rózsa Sándor rejtékhelyét...

Ekkor indult meg Rózsa Sándor hanyatlása. Cinkostársai hamar rablásra jutottak és ő maga is pandurkézre került 1873. év május 5-én.

A szamosújvári felegyházban még ma is látható a következő törzslap:

1267 Törzskönyvi szám.

Rózsa Sándor.

Alneve: Nincs.

Termete: Közép.

Testalkata: Erős.

Haja: Ősz.

Homloka: Magas.

Szemöldöke: Barnás.

Szeme: Szürke.

Orra: Rendes.

Fogai: Jók.

Különös ismertető jelei: Jobblábra térdében puskagolyó nyoma található.

Életkora: 60 éves.

Írni-olvasni nem tud. Nőtlen. Anyja el Szegeden. Hivatása: Betyár. Vagyona nincs.

Rablógyilkosság és rablásért egy ízben költői halálra, illetőleg királyi kegyelemmel 20 esztendő felegyházra lett elítélve.

És hogyan viselkedett Rózsa Sándor a felegyházban? Széleden. A szabóműhelybe tették és varrni tanult. A felegyház udvarán lévő galambokat nagy ragaszkodással gondozta, naponta etette őket saját kenyereiből. Az ártatlanság madarai szívesen enyegtek a betyárkirállyal — aki nem állt szóba a fegyencekkel.

— Nem beszéltek minden csirkefogóval — mondta.

1878 november 22-én halt meg — országos részvétet kérésre sírjába a betyárkirályt...

A Bogarak és a többi.

A hetvenes években a Bogár-fiúk tartották izgalomban az Alföldet. Hatan voltak: Bogár János és öt fia: Jakab, Miksa, Imre, Sándor és János, később egy Dönti Péter nevű rabló is csatlakozott hozzájuk. Sok lovat és szarvasmarhát hajtottak el erőszakkal a tanyákról. Gyilkoltak is. Amikor az Izsákról Kecskemétre haladó postakocsit kirabolták, agyonlőtték három lovaskatonát. A katonák is tüzeltek és halálosan megsebesítettek a Bogarak közül kettőt. A többiit később lőtték le, de egy, Bogár Jakab megmenekült és ma sem tudja senki sem, hogy hol van.

Azaz egyszer mégis felbukkant az öreg Bogár Jakab Kecskeméten, az országos vásáron. Ott ödöngött a sátrak között — bicegett, mert még a lábában volt az ólomgolyó, amelyet a postakocsi kirablása alatt eresztettek belé a csendőrök. Ott járt-kelt az öreg betyár és pipát vásárolt magának az egyik sátorban. De a pipás ember meredten nézett rá a sátrából és így szólt:

Bekisérik a Bogár testvérek bandáját. (Egykorú metszet.)

— Honnan ismerem én kendet?

— Sose láttam az urat! — mondta Bogár Jakab és már el akart oldalogni. De a pipás ember lármát csapott:

— Maga a Bogarak közül való! Én ott utaztam azon a postakocsin! Emlekszem az orcájára!

A pipás ember ordítani kezdett:

— Fogják meg! Ott fut az öreg Bogár Jakab! Gyilkos! Fogják meg!

A vásáros nép utána vetette magát Bogár Jakabnak. Egy ló álldogált a piacon, az imént szállt le róla a pandur, hogy egy kupica pálinkát lehajtszon. Bogár Jakab felpattant a lóra és úgy elvágatott, mintha a föld nyelte volna el.

Még a pipa árát sem fizette ki.

1887-ben Renko Kálmán és Oroszlán Pál betyárok garázdálkodtak, mind a ketten szökött fegyencek voltak.

Híres rablóvezér volt még Savanyú Józsi, aki a Bakony környékén dolgozott.

Ma már vége a betyárvilágnak, Ráday Gedeon jóvoltából. És az új, úri betyároknak nincsen semmi romantika.

A kirabolt Országos Képtár.

Ma már kevesen emlékeznek a kilencvenes évek nagy bűnügyi szenzációjára, amely akkor egész Európát izgalomban tartotta. A bűneset Budapesten történt meg, egy vakmerő tolvaj igen nagy ügyességgel úgyszólván kifosztotta az Országos Képtár gróf Eszterházy-gyűjteményét. Az egykori lapok szerint valóságos konsternációt keltett a nemzeti kincsek elrablása.

1897 március 31-én két igen érdekes festményt loptak el a Tudományos Akadémia épületében elhelyezett képtárból. Az egyik kép Murillo műve volt, a másik van der Neeré. A tettes kivette a képeket a keretből és helyettük olcsó színyomatokat illesztett be. Van der Neer világhírű képe, a Város a folyó partján és Murillo csodálatos festménye, a Szent József a gyermek Jézussal került a tolvaj kezére. Mindkét festmény sokmillió értékűt reprezentált.

Azonnal kiszállt a rendőri bizottság, amely megállapította, hogy a lopás délben 12 és 1 óra között történt.

Másnap azután kipattant az igazi nagy szenzáció. Amikor a lopások miatt még tüzetesebben átvizsgálták a képtárt, megdöbbenéssel konstatálták, hogy nem két, hanem tizenegy óriási értékű kép hiányzik az Országos Képtárból. A rendőrség gyorsan letartóztatta a képtár egyik terem-írét, akit azonban hamar szabadon kellett bocsátani, mert kiderült ártatlansága.

A rendőri nyomozás hosszabb ideig nem vezetett eredményre. 1897 március 16-án azonban döntő fordulat történt. A bécsi gróf Czernin képtárból eltűnt két kép; Ostade: *Ivó a kocsmában* és Tenier: *Börtönőr*. Az ellopott képek helyébe színyomatokat illesztettek, éppen úgy, mint Budapesten. A teremőr két fiatalembert gyanúsított, akiknek személyleírását

azonnal közölte a rendőrséggel. Délután pedig az egyik műkereskedésben egy feltűnő eleganciával öltözött fiatal ember jelentkezett és el akarta adni a Tenier-képet. Rendőrkeze juttatták és a rendőrségen megmotozásakor megtalálták nála az ellopott Ostade-festményt is.

Kihallgatásakor a tettenért tolvaj bevallotta, hogy Radványinak hívják, 28 éves és Budapesten született. Kiderült, hogy ez álnév, a képtolvajt dr. Lenkei Bélának hívták és gyakorló orvos volt Budapesten. Dr. Lenkeit mindenki derék, becsületes, szorgalmas embernek ismerte Budapesten.

Dr. Lenkei Béla állandó törzsvendége volt az Abbázia kávéháznak. Itt a legnagyobb megdöbbenést keltette a szenzációs hír. És különösen érdekes volt Lenkei kihallgatása, amikor elmondta, hogyan emelte ki a képeket a rámkából.

— Mindennap elmentem az Országos Képtárba és kiszemeltem magamnak Murillo egyik művét. Kilestem azt a pillanatot, amikor a teremőr elhagyja a termet. Tudtam, hogy legfeljebb csak egy percig lesz távol. Senki sem volt a teremben. Gyorsan munkához láttam és leemeltem a képet. Felszaggattam a papírost, amelylyel a hátlapját beragasztották. És kihúztam egy-két szöveget. Ekkor hallottam a teremőr lépését és gyorsan ismét visszaakasztottam a képet a helyére. Csak akkor folytathattam a munkám, amikor a teremőr ismét távozott. Megint kihúztam egy fogó segítségével néhány szöveget. Így dolgoztam egészen délelőtt. Szerencsétlenségemre a teremőr gyanút fogott és nem mozdult a tereméből.

Csak egy hét múlva folytathattam a munkám és egy hétig tartott, míg az összes szöveget kiszedtem.

Amikor a kép már a köpenyem alatt volt, gyorsan becsúsztattam helyére a nálam levő olajnyomatot, amely ugyan-csak Murillo képéről készült.

A megtévedt orvos beismerte, hogy ő követte el a budapesti lopásokat is. Rengeteg tolvajszerzámot, angol ráspolyt, acélsavart, fogót, feszítővasat, ragasztószert és ecseteket találtak nála. A lopás alatt nagy havelockot viselt, amelynek belsejébe spárgával egy vászonzsákot erősített, ebbe rejtette a lopott képeket.

A megtévedt orvos elvette a bűntetését és az Országos Képtár visszaszerezte azóta kincseit.

Korpás a fejbőre?

úgy használjon

Gésa-crémet

mely rövid idő alatt megszünteti a korpásodást. Ára 2 pengő 40 fillér.

Postán szétküldi:

Kultur-laboratorium
Budapest, VII, Dembinszki uccá 4

Lya Mara a „Cigánybáró” filmváltozatának egyik jelenetében

Miről álmodnak a lányok

Ahány lány van, annyi módon formálódik képzeletükben az a férfi, akiről úgy álmodoznak magányos órájukban, mint a számukra legalkalmasabb, sőt ideális férjről. Mert hogy kivétel nélkül valamennyi nő álmodozik arról az ismeretlenről, akit majd mellé állít az élet, az bizonyos. De, sajnos az is bizonyos, hogy az élet itt éppen úgy, mint más dolognál, alaposan megcsalja várakozásait és reményeit és rendszerint nagyon is másforma az a férfi, akinek alakját a képzeletük mintázza ki, mint az, akihez majd hozzá is mennek feleségül.

A tizenhárom éves kis fruska, aki egy kicsit mérő nő, de még nagyon gyerek, okvetlenül a mesebeli herceget tartja az egyetlen magához illő férfinak. Őt várja rendületlenül, hogy majd eljön érte hat lóval, hintóval, aztán elviszi magával Meseországba mesehercegnének. Ha a bakfis túlságosan regényes hajlandóságú, akkor a mesebeli herceg bíborszínű hermelines palástban és tollas kalpagban jön lány-nézőbe. Hát aztán ez nem is furcsa, csak az különös, hogy a kislányt meg sem lepí, hogy aki pár év múlva csakugyan ő érte jön, az nem bíborpalástban jön, de ünnepélyes feketében és nem herceg, de lehet, hogy éppen Herczegh vagy Herzog. De ez a legkevésbé sem baj, azért így is boldogan élnek, míg meg nem halnak.

Tizennégy éves korában a zongoratanárjába szerelmes a kislány és mert akkor még olyan naív, hogy azt hiszi: az ember csak ahhoz megy feleségül akit szeret, sőt azt is hiszi, hogy az ember feltétlenül hozzá megy ahhoz, akit szeret, hát az életet csak úgy tudja elképzeni, ha kezével boldogítja a tanár urat. Azért álmodik a tanárjáról, mert a keze néha az övé-

hez ér a zongorán. Amikor aztán rákerül a sor a férjhezmenésre, persze hogy nem a tanárhoz megy hozzá. Még csak nem is hasonlít a férj a tanár úrhoz, olyannyira, hogy a kettőjük közt levő különbséget még a zongoratanár sem tudná lezongorázni.

Ha a lány tizenöt esztendő, akkor csak Dumas „Három testőr”-éhez akar menni feleségül. Igen, mind a háromhoz, mert a választás olyan nehéz lenne. Ha mégis választania kellene, akkor csak Athost választaná, mert ő magas, sápadt, hidegvérű és milyen szép fürtökben omlik a haja a vállára, és milyen hosszú, fehér, ideges ujjai vannak! Oh, igen, Athos nagyon jó parthe, ő is tollas kalpagot hord. Csak az lehangelő, hogy mire összeházasodik a tizenöt éves, akkorra karesz, magas alakja összemegy és meggömbölyödik, előkelő sápadtsága egészséges, de annál közönségesebb pirosságra változik és barna fürtjei helyén, melyek oly puhán omlottak, tar koponyája világít és — óh, borzalom — az igazság nemes lovagjából — sertéskereskedő lesz. Ezek a kis változások azonban korántsem mennek a boldog házasságot rovására.

Tizenhat éves korában a lány belátja, hogy az életet komolyan kell venni és rájön arra, hogy az ember nem mehet regényalakokhoz feleségül, már csak azért sem, mert nincsenek abban a szerencsés helyzetben, hogy nőülhessenek. Ezért aztán az érdeklődése elfordul Athostól, akire most már csak néha gondol egy egészen csöpp keserűséggel és szerelme tárgyául valami közelebbi, ha nem is megközelíthető, de feltétlenül élő férfit választ. Kizárólag Harry Liedtkéhez akar menni feleségül és ez már egészen komoly dolog, nincs is benne semmi

lehetetlenség. Hogy ők ketten gyönyörű pár lennének, azt biztosan tudja a bakfis, mert összevásárolja persze Harry Liedtkének minden kapható fényképét, aztán kiválasztja az egyiket, fölragasztja egy kartonra, melléragasztja a saját régi konfirmációs képét, amelyen úgy néz ki, mint egy menyasszony és így a két szép úgy néz ki, mintha egy kép lenne, ha egy kicsit hunyorítva nézi az ember. Mint egy esküvői kép. Hát jól is van minden, egészen addig, míg a leányzó meg nem tudja, hogy vőlegényjelöltje házas ember. Erre elkeseredik nagyon, de aztán megbékél és persze férjhez megy valakihez, aki még akkor sem hasonlít Harry Liedtkéhez, ha hunyorítva nézi.

Amikor a lány tizennyolc éves, akkor már visszavonhatatlanul felnőtt és vannak élettapasztalatai. Mindenekelőtt beleszeret valakihez, akihez a zord szülők nem akarják hozzáadni. Erre a lánynak nagyon gonosz gondolatai támadnak. Ártatlan, rózsaszínű leányálmában egy hetvennyolcvan éves Krózsusról álmodik, aki beleszeret, elveszi őt feleségül és megteszi neki azt a kis szívességet, hogy azonnal meghal végelgyengülésben, ráhagyva mérhetetlen vagyonát. Mire ő, a független asszony, kezével és vagyonával megajándékozza szerelmét. Mondom, ilyen férjről álmodik a tizennyolc éves hajadon. Álmainak egy picit része be is teljesedik. A férje nem lesz fiatal, de nem is hetvenéves, hanem úgy negyven-negyvenöt, pénze is lesz sok, de nem lesz Krózus és eszé ágában sem lesz hamarosan meghalni.

Ha a nő nem megy férjhez húszéves koráig, akkor van ideje arra, hogy rájöjjön: hiába álmodik mesebeli hercegről, testőrrel, filmszínészről, multimilliomosról, ezek az urak nagyon sokáig váratnak magukra. Mikor erre rájött, akkor egyszerűbe megfakulnak tarka álmái, a képzeletbeli férj hermelinepalástja, testőrruhája, hódító molya, milliárdjai eloszlanak, semmivé lesznek és egyszerűen nagyon szerényen és igénytelenül néz ki. A húszéves nő az alvó férjről álmodik csodás álmokat.

De — óh, jaj — az élet őt is megcsalja és mikor hozzá megy a férjhez, akiről azt reméli, hogy alvó férj lesz, kiderül, hogy az árgus szemekkel vigyáz rá, detektívekkel figyelteti minden lépését, minduntalan gyanakszik rá és féltékenyekedik.

Higyjék el, ez a legkeservebb család valamennyi között. U. M.

A PESTI HIRLAP a legnagyobb, legnépszerűbb és legjobb magyar lap, szakadatlanul fejleszti ama programját, hogy példátlanul nagy olvasótáborra ragaszkodását új és új értékes meglepetésekkel, kedvezményekkel viszonozza. A lapkiadás történetében egyedülálló legújabb meglepetése: az, hogy a szokásos karácsonyi ajándékkötet mellett ez idén évközből is csodaszép díszművet ad ajándékba, épp csak a kezelési és kézbesítési díjat számítva fel. Ez a díszmű a Pesti Hírlap 1927. évi Kincsesháza, az ezidei nagy Naptárnak méltó társa, sőt bizonyos tekintetben folytatása. A gyönyörű kiállítású, 30 fves tartalmú kötet, a szépirodalmi, történelmi, tudományos és hasznos tudnivalóknak nagyszerű gyűjteménye, 480 oldalán, több mint 600 képpel a legszebb és legérdekesebb évkönyv, minden könyvtárnak ékessége, minden háznak díszje. A Pesti Hírlap ezzel az elképzelhetetlen anyagi áldozatba kerülő újabb, korszakalkoló ajándékkötettel a legerőteljesebben bizonyítja be azt a szájáról-szájra járó igazságot, hogy: „a Pesti Hírlap vezet”. Minden előfizetője, az is, aki most lép be előfizetői sorába, június végén megkapja a Kincsesházat, feltéve, hogy június havában még előfizetőinek sorába tartozik, csupán a kezelési és kézbesítési költséget számítjuk fel.

A Kincsesháza nemcsak egész nyárra való pompás olvasnivalót jelent, hanem minden háznál örökbecsű értéket, életre való hű barátot, enciklopédikus, lekszikális, belletrisztikai kincset. A Pesti Hírlap előfizetési ára egy óra 4 pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér. Előfizetés esetén tehát egy hétköznapi példány 14 fillérbe, egy vasárnapi példány pedig csak 24 fillérbe kerül.

Az olvasás művészete

Az olvasás afféle lelki fürdőzés. Emberekre, akik nem olvasnak, úgy néznek, mint olyanokra, akik nem fürdenek. Szerencsére ilyen ember nem sok van. Könyv és szappan a civilizáció erdemrendjei az emberiség gomblyukában.

Hogy azonban milyen vízben fürdik valaki és milyen könyvet olvas, ez már más kérdés. Van, aki az egészséges mosószappant szereti, van, aki a parfümöt. Egyik ember forró vízben szeret fürödni, másik langyosban.

Az olvasás módja rendkívül jellemző az olvasóra. Nemcsak az, hogy mit, de hol, hogyan, mikor: ez mind együtt adja meg az olvasás jellegét. Az evés, vagy a szerelmeskedés mellett a lélek helyes gyönyörködtetése, vagy pihenetése: a türethető élet titka. Bizony, a nyomtatott betű sorsa nem könnyű nemcsak megírásának, de elolvasásának módja is végzetesen befolyásolja, hogy teljesíti-e földi hivatását vagy nem. Az olvasásnak technikája és művészete van.

Jöjjenek hát az olvasó-típusok: mindenki magára találhat egyikben-másikban.

Az uccán a potya-olvasók egész glédájával lehet megismerkedni. Legkedvesebb közülük a tábla-olvasó. Nagy lapok szerkesztőségei előtt táblákra van kiakasztva az aznapi lap-éldány, vagy hatalmas vásznakra fel-festve a legfrissebb esemény. Ezek előtt a táblák előtt a legtöbb arra járó megáll egy percre. En azonban ismertem egy bácsit, aki a kiragasztott újság regény-folytatását olvasta megható buzgalommal, mindennap tizenegyet és tizenkettőt közt, esőben, napban. A leglelkesebb olvasó, ha nem is áldoz sokat az irodalomra.

Az ingyen olvasónak rokonszenves típusa a villanyoson potyázó. Az újság-bliccelő. Villanyoson minden harmadik ember újságot olvas, minden ötödik könyvet. A bliccelő melléje ül és belehajlik a szomszédja olvasmányába. S ha az olvasó kelletlenül hamarabb lapoz, az előző-olvasó rosszalólag rázza a fejét és meg van sértődve.

A potya-olvasó harmadik fajtája a kávéházi újság-hiéna. Aki beül háromkor a törzskávéházba, megiszik sietve és undorral egy feketét pohárban, aztán nyolcig végigolvassa a bel- és külföld összes napi- és hetilapjait, a Gyógyászatot, pedig ő kereskedő s a L'Illustrationt, pedig egy szót se tud franciául. Hat órákor már a feje búbja se látszik ki az újsághalomból, de ő még gyűjt, dühös, hogy nincs külön újsághordó pincére, egyszerre öt lapot tart a kezében és három rajta ül s szidja a kávést, amiért nem tart elég újságot.

Az ingyen-olvasásnak hasonlíthatatlanul tisztesebb neme a múzeumi, vagy nyilvános könyvtári olvasás. Néhány százalék olvasó ugyan melegedni, vagy szundikálni jár be a könyvtárba, sőt én ismertem szegény diákok és diákleányt, akik nem tudtak máshol

találkozni és egy-egy kötet Darwin mellett néztek szerelmesen egymásra hattól nyolcig, — de a többség tisztességesen, magáért az olvasásért olvas. A falak mentén sorakozó sokezer könyv templommá magasztosul, a könyvtáros úr a pap, a sorbanlők a hívők: az olvasás istentisztelete ez.

Kétségtelen, hogy az olvasás legideálisabb neme, ha az ember saját otthonában, saját könyvszekrénye előtt ülhet az íróasztalnál s minden zavaró külsőségtől menten nekiszentelheti magát az olvasás szent lázának. A saját könyv hihetetlen módon emeli az olvasmány értékét, hatásfokát. Vannak emberek, akik semmi szín alatt nem adnak kölcsön és nem vesznek kölcsön könyvet: a sajátjukat akarják élvezni s ezt a lelki szeretőt csak ők érintik szemcsőjakkal. Aki egyszer rájött a könyv igazi ízére, örök szerelmese lesz.

Van az olvasásnak bűnözője is. En bizony nyugodt lelkiismerettel kivégezném valamennyit. Aki válogatás nélkül megvesz akárféle pirosfedeles könyvet, amit éppen rásóznak, de rendszerint egy Crocker-Courts-Mahler, Elinor Glyn-féle hamisított limonádét, abból iszogat egy-egy kicsit, aztán eldobja s a következő percben azt se tudja, mi volt a kezében.

Ellentéte ennek a típusnak a könyvfaló, amit rendszerint gimnazistában, vagy bakfisban lehet megtalálni. Ráveti magát egy May Károlyra és öt sort olvas másodpercenként. Íróasztalán az algebra van kinyitva, de alatta ott az Olajkirály — s az izgalmas történetnek órák alatt végére ér.

A gyorsolvasó rekorderral szemben áll a lassú olvasó. A kávéni, aki remegő kézzel törli meg okulárját, körülményesen elhelyezkedik a kályha mellett, kivészi a könyvjelzőt, nyálaz egyet a lapon, aztán ujjaival vezeti szemét a sorok labirintusában.

A nő-olvasók közt legedesebb a mondain-olvasó. Vannak hölgyek, mégpedig igen nagy számban, akiknél nélkülözhetetlen kellék az olvasáshoz: a pijama, színes, virágos selyemből; egy doboz egyiptomi cigarettá; a kerevetet nagy ernyős lámpa világítja díszkréten; kedvenc parfümje áradjon a könyvből s a könyv maga legyen maroquinbe kötve. Egy ilyen olvasóról ballottam, mikor azt mondta: ő a könyvet a közepén kezdi el olvasni. — Miért? — kérdezték. — Mert így a regénynek nemcsak a végére, de az elejére is kíváncsi — felelte.

Furcsa látvány az egyedül ülő nő, amint olvasás közben hangosan kacag, vagy sír. Az olvasásnál elvégre a téma másodrendű dolog, elsőrendű maga a mű egésze. A nők mindig témát olvasnak. S olvasás után vagy elfelejtik az egészet, vagy külön papírra lejegyzik maguknak az aforizmákat. Ez a női „kékharisnya”-típus s még kevésbé rokonszenves, mint az előbbi, mert nem őszinte. Ajánlhatom a férfiaknak: mielőtt elvinnének egy nőt, nézzék meg, hogyan olvas.

Az olvasó nők közt bájos a nevelőkisasszony, aki a sétatéren falja a betűt, mialatt Pistike és Gizike a szoknyáját cibálják és Józsika a kocsiában bög. De ő azért olvas.

És a szakácsné, aki Kunigunda folytatásos élettörténetét főzés közben se hagyja abba. Egyik kezében a fűzet, másikkban a kanál. Ha megható fejéhez érkezik, sós lesz a leves, — de Kunigundát be kell fejezni.

Már kofanénit is láttam olvasni. Várja, hogy almát vegyenek tőle s két vevő közt képeslapot tart a kezében.

A soffőr meg éppen nagy olvasó. Gazdájára várás közben tucatszám robbog végig az oldalakon.

S a lelkes művész, aki Wildet mindennél jobban szereti, beleül a fürdőkád langyos és illatos tavába, hogy csak szeme, meg a könyvet tartó keze látszik ki belőle.

Nyári estén az egész család kiül az erkélyre és a családfió felolvas. Mindenkinek oda kell figyelni. A családi közös olvasások az olvasás művészetének kicsúfolásai, mert az olvasás egészen egyéni élvezet s minden sor minden emberre másképp hat. De némely

családfő ragaszkodik hozzá. Csorbuló tekintélyét felolvasásokkal igyekszik fenntartani. A szomszédok pedig az erkélyen túl dühöngenek. Ez a családi felolvasás.

A falusi ember csak télen ér rá. Körülülk a búbot s lapozzák a kalendáriumot; ha véletlenül tavalyi, az se nagy baj.

Mérnök a vonaton, tanár a katedrán, pénztáros a hivatalban: mindenki mindig fürdeti lelkét. Végezetül két nagy típus marad: az antik olvasó, aki kényelmesen nekilyezkedik egy fotelben, pipára gyűjt és minden oldal után elbóbiskol egy kicsit — s a modern olvasó, aki autóban, vagy gyalog, járás közben rohan végig a sorkilométereken.

S ön, kedves olvasó, aki ezt az olvasásról szóló cikket olvassa? Ön egy eddig még nem szerepelt típushoz tartozik: a blazirt olvasóhoz, aki a tizedik sornál abbahagyja, mert úgyis tudja, mi következik. Tehát cikkemnek végéhez el sem érkezett. S ön miatt töprengünk mi, írók, egy jó cikkvégi poenen!

Szánthó Dénes.

A cigarettázó nő

A legtöbb ember úgy van a cigarettázással, hogy anélkül üzi az élvezetét, hogy tudná valójában, miként is tartja a cigarettáját. Sőt azt is elfelejti megfigyelni, hogyan cigarettázik a barátja és a szomszédja, vagy egy más ismerőse. Még ha nem is igyekszünk a cigarettázás módjából a jellemre következtetni, igen érdekes megfigyeléseket tehetünk, melyek nem egyszer a legmulatságosabbak is.

Valamelyik este, az egyik körüti kávéházban szemembe tűnt az — ami tulajdonképpen ma már egyáltalán nem szembetűnő, — hogy kivétel nélkül minden nőnek cigarettá füstölög az ujjai között. És ahányan voltak, annyiféleképpen tartották kezükben a cigarettát, szívták le és eresztették ki szájukon a füstöt.

Mingyárt a mellettem levő asztalhoz letelepedett egy jó polgári familia: apa, anya és egy kis bakfis. Bizonyára hetenként egyszer, egy meghatározott napon mennek csak kávéházba és most az épp oly molett, mint házias mama nem mulasztja el megfigyeltetni a mondain allűröket. Uristen, mennyi groteskség van ebben. Itt nem kockázthatja meg önagsága, hogy úgy tűnjék fel, mintha csak egy kivételes alkalommal élne és otthon legfeljebb, ha rántást kavart és uborkát savanyít. Rágyujt, jó mélyet szippant, le egészen a torkáig, de nem tovább, a füstöt visszatartja, mintha legalább is a tüdejét járatná át vele, aztán nagy füst-felhőt ereszt ki a száján, mialatt cigarettájáról egyre veri le a hamut, amit elmaradhatatlan gesztusnak vél a dohányszáshoz. Leánya, akit diákisasszonynak nézek, rosszul titkolt irigységgel szemléli a mama műveletét. Neki, szegénykének még nem szabad a nyilvánosság előtt cigarettázni. Pedig nagyon szeretne. Azt gondolom ugyan, hogy neki sem jelenthet egy pillanatig sem élvezetet a dohányszás, de hát ez ma sikk és aki azt akarja, hogy nagyvilági nő számára menjen, az cigarettázik. Elképzelem, hogy hogyan gyűjt rá a papától csett cigarettára titokban, az iskola folyosóján, gyakran sötétben, mennyire igyekszik, hogy „sikkesen” cigarettázzon. Finoman fogja törékeny ujjai közé a cigarettát, a kis ujját messze eltartja a többtől és miközben a szemét könnyesre csípi a füst, főtörékése az, hogy azt az orrán ereszt-hesse ki. Ez a manőver idővel bizonyosan sikerül majd neki, ha súlyos áldozatok árán is. De egy kis rosszullet nem is túlságosan nagy ár a tiltott dohányszás gyönyöreire.

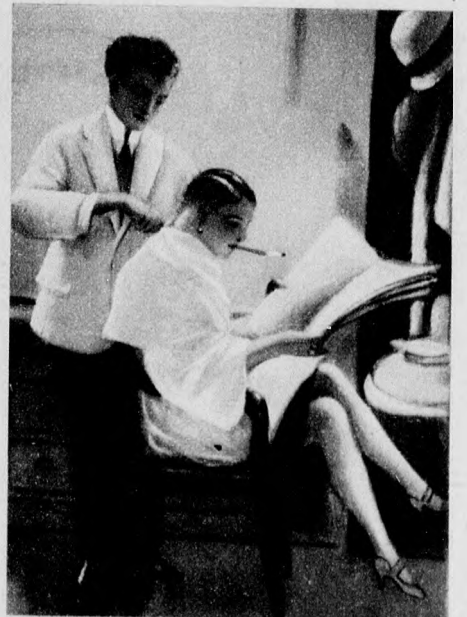
Lám, a kis kokott, aki most telepedt le kíséreléssel egy közeli asztalhoz, az nem csinál sok taktóriát. Fesz-telenül vesz ki a barátja aranytárcájából egy jó férfias, komoly megjelenésű Abdulláht, kicsit meggyűrja, aztán egyedül gyűjtja meg. Neki a füst nem újság, leszívja, karikát fu, kieszeszi

orrán, száján, ahogy csak kedve telik. Csak arra vigyáz, hogy az istenért, meg ne sárguljanak az ujjacskaí a nikotintól. Kis ezüst csipeszt vesz elő, amit rá kell erősíteni a cigarettára, aztán a nyelén levő gyűrűt ráhúzza az ujjára. Most már nyugodtan füstöl, nem érheti semmiféle baleset.

Itt van az imádott színész nő is, nagy és zajos társaság központjában. Ugy látszik, erős dohányos. Nagyon hosszú, elefántcsont szipkája van. Kéjjel füstölög vele, no ebben igazán nincs semmi, elvégre láthatták már őt a színpadon, amint graciozitással szivott illatos és enyhé cigarettákat. Ő nem sokat törődik azzal, hogyan fogja a szipkát, tudja, neki jól áll, akár így tartja, akár amúgy. Fő, hogy mennél kényelmesebb legyen.

A művész nő kivénhedt öltöztetőnője már másképp fogja fel a dolgot. Ő ügyel a formára. Szíve szerint pipázna, hiszen a cigarettá már meg se kottyan neki. De a pipát mégis veszedelmes újításnak tartja, hát középutat keres. Egy jó szivar kiegyenlíti a két véget az enyhé cigarettát és a keserű pipát. Nincs az az öreg színigazgató, aki különben szivarozna ennél az öreg angyalnál.

Azért nehogy azt tessen hinni, hogy pipázó nő nem láttam akkor este. Mikor a kávéházból éjjel hazamentem, ott láttam őt, a pipázó hölgyet a Nyugati pályaudvar lépcsőjén ülni. Egy öreg cigányasszony pófektelt elégedetten, a pipa úgy lógott a szájából, mintha odanőtt volna két foga közé. Hiába, nincs jobb dolog a világon, mint vacsora után rágyújtani egy ócska cseréppipára.

Modern nő a fodorásnál

Torolónék: Gyerekek valódi, zavaros!!! Most kezdődik nálunk a kultúra!

Háromszázmillió lakosságú „Mennyei Birodalomnak” fővallásai a buddhizmus, a konfucsiánizmus, a taoizmus és a lamaizmus. Ezek a fővallások hosszú évszázadok folyamán összeolvadtak egymással, azonban mindegyik megőrizte sajátosságait és külön templomaik-

emelt és a templomokban bálványkép formájában tisztelt kínai istenségek száma nemzedékről-nemzedékre növekedett, míg végre elérte azt az óriási számot, amely a legkülönbözőbb bálványszobrok formájában ma a kínai templomok belsejét díszíti. Hogy valakit halála után isteni piedesztálra emeljenek, nem kellett egyéb, minthogy életében példás, jámbor, önmegtartóztató módon éljen vagy az isteneknek tetsző cselekedetet vigyen végbe. Ha az istenjelölt nem tudott hasonló jogcímre szert tenni, akkor gazdag pénzalapítvánnyal, amely templom vagy kolostor építkezéseit szolgálta, is megszerezhetette azt, hogy még életében szentté avassák, halála után istenként tiszteljék.

„Tien wan égiherceg”, a tisztítás istene

ban fenntartották isteneik tiszteletét. Természetes, hogy ilyen módon az istenek száma a kínaiak vallási életében alaposan megsaporodott. Ugy látszik azonban, hogy ez a sok isten sem elégítette ki a Mennyei Birodalom copfos lakóinak lelki szükségletét, mert a közönséges halandókból isteni rangra

E tekintetben egyetlen kivételt a konfucsiánizmus képezte, amelynek templomaiban nem találunk bálványt, szobrokat, hanem csak az elhunyt ősök emléktábláit, amelyek előtt az utódok áldozatot mutattak és mutatnak be, az elköltözött szellemeknek.

Ez a számtalan különféle isten, szent és szellem osztozni kénytelen azokkal az istenségekkel, amelyeket a rendkívül babonás és a rejtelmes dolgok iránt különösen fogékony kínai szellem alkotott. Ezeknek az istenségeknek is megvannak a maguk külön templomaik és szobraik. Ilyen külön istenségei vannak például a villámlásnak és mennydörgésnek, a

napnak, holdnak és az északi sarkcsillagnak, az esőnek és szélnek. Külön istenei vannak az alvásnak és az álomnak, a bosszúnak és a bölcsességnek. Amár a kínaiaknak nincs európai értelemben vett egyetlen, hatalmas és mindenható istenük, azért a különféle istenségek légiójából messze kiemelkedik és különös tiszteletnek örvendő Buddha alakja. Minden elképzelhető alakban ábrázolják őt a bálványszobrok. Vannak fekvő, ülő és álló Buddhák, vannak elefánt-, oroszlán- és tigrishátú nyargalók. Igen gyakoriak a többfejű, többkarú és több lábú bálványszobrai. Ábrázolják őt mint a jelen, a múlt és a jövő istenét. Nagy tiszteletnek örvendő, mint a földművelés, a gazdagság, a szegénység, az irgalmasság, a háború, a béke és a szerelem istene. Utóbbi minőségében oly módon ábrázolják, amely európai szemnek egészen szokatlant.

A kínai bálványok bronzból, fából vagy agyagból készülnek és rítkó élénk színekkel vannak befestve. Életnagyságúnál nagyobb, sokszor 5-6 méter magas figurájuk impozánsan hat, a félhomályos templomsarnokokban. Pokoli gúnykacajuk vagy rendkívüli grimasszuk azonban mintha megzavarná a szent helyek ájtatos hangulatát és egész groteszk hatást gyakorolnak az idegen látogatóra. A kínai azonban nagyon szereti a torz ábrázolatokat és mentől ocsmányabb, rondább és félelmetesebb kinézése van a bálványszobornak, annál nagyobb tiszteletnek örvendő.

Jan-e-fo, az orvosok istene

Csan egykor híres hadvezér, halála után a buddhista mennyország kapuőrje istene lett

Az eddig említett istenségeken kívül külön istene van minden foglalkozási ágnak. Külön-külön isten védi a szabók, a papucskészítők, a hajósok, pékek, mészárosok, kulik és a pápaszemcsinálók érdekeit. Minden jámbor kínainak megvan ezenkívül a maga külön háziistene, melynek szobrát a házioltáron őrzi kegyelettel. Ennek a háziistennek feladata az, hogy távol tartson minden gonosz szel-

„Toma” isten bálványképe, aki állítólag Indiában elhunyt Tomas apostollal azonos

lemet, hallgassa meg a családtagok imádságát és teljesítse minden óhajításukat. Ha ez megtörténik, akkor nagy a tisztelete a háziistenségnek. Oltárát mindennap feldíszít friss virágokkal, ragyogó keletborítják le szobrát és gazdag ételáldozatokat hoznak neki. Ha azonban a kívánságok gyéren vagy egyáltalában nem teljesednek, akkor a bálványképet egy szép napon szomorú sors éri. A felbőszült családító neki-ront és darabokra zúzza, cserepei pedig a szemétre kerülnek. A helyét új háziisten-ség foglalja el, akitől elvárják, hogy tiszteletet jobban teljesítse, mint az elődje.

Rendkívül jellemző a kínai gondolkodásmódra, hogy a templomi istenszobrokkal nem bánnak mindig tiszteletteljesen. Így például gyakran meg-esisik, hogy az eső istenének szobrát az esőért könyörgő körmenet minden tagja alaposan elveri, hogyha nem hallgatja meg kérésüket és nem ad hamarosan esőt. A folyó istenének szobrát a folyóba dobják, ha a könyörgések

ellenére sem állítja meg a vizek áradását. Az egészség istenének szobra büntetésből több hétig koplalókúrára lesz fogva és nem részesül ételáldozatban, ha nem szünteti meg hamarosan a főpap gyomorfájását.

A most folyó polgárháború folyamán történt meg, hogy egyik pekingi generális afelett érzett elkeseredésében, mert csapatai folyton vereséget szenvedtek, kiadta a parancsot, hogy cipeljék ki a templomból Veito-nak,

Fei-bo-su a gazdagság istene

a hadak istenének szobrát és annak rendje és módja szerint fejezzék le. Alighogy ez a különös kivégzés megtörtént, lovasküldönc érkezett, hogy a tábornok csapatai győzelmet arattak és üldözik a szaladó ellenséges csapatokat. Nosza megrémült erre a tábornok és hogy a megbántott hadi-istent kiengesztelje, aranypánttal erősítette fel a levágott fejet és nagy tiszteletadások között vitette vissza a templomba a bálványt.

Az istenekkel való különös bánásmód abban leli magyarázatát, hogy a kínai isteneit minden emberi jó és rossz tulajdonságokkal felékesítette és Kinában nem számít bűnnek az istenek becsapása vagy megbüntetése. Európaiakra, akik csak rövid idő óta tartózkodnak a Mennyei Birodalomban, azonban természetesen különösen hat ez a furcsa viszony, amelyben a kínaiak istenekkel élnek.

(Schönpflug Károly.)

BÜVÉSZET

Villmann Hermann tanár Harms stb. után. Négy száz rajzzal ellátott, több mint száz mutatványt tartalmaz. Ára 4 pengő, portó 50 fillér. Megrendelhető a **Délbáb kiadóhivatalában**, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12

Kuan-Jün, a termékenység istennője

A Sport virágoskertje

Az angolszász fajták életrevaló, bevált nevelési módszere, amely az ifjúság szellemi képzése mellett annak testedző gyakorlatokban, sportolásban való részvételét sem hanyagolja el, mindjobban utat tör és érvényt szerez magának világszerte. A viszonyok kényszerítő ereje végre minálunk is felhívta az illetékes körök figyelmét erre a fontos kérdésre és a közoktatás legfelsőbb fóruma rendezte az iskolakötelesek sportüzésének módzatait.

Mielőtt a kultuskormány érdemben foglalkozott a dologgal, a kötelező tornaórákon kívül testedzésre vágyó fiatalság hajlamai szerint nyil-

mielőtt meg tudta volna teremteni a modern középiskolai sportüzés lehetőségeit, eltöltötte a diákokat a nyilvános egyesületekben való működéstől. Ez nagy csapást jelentett az egyesületekre, mert elvesztették a lelkes ifjúsági gárda legértékesebb anyagát, de végzetes kárt okozott az egyetemes magyar sportra, mert egy csomó tehetséges sportember kifejlődését akadályozta meg. Tagadhatatlan, hogy az említett rendelet szerkesztőjét nemes intenciók vezették, azonban a rendelet életbeléptetése korai volt, mielőtt azt nemesak elméletben, de gyakorlatilag is meg lehetett volna valósítani.

Vannak a fővárosban olyan közép-fokú tanintézetek, amelyeknek megértő vezetői, a testedzés fontosságát kellőképpen méltányoló tanári kara és lelkes testnevelési tanárai minden akadály ellenére is megfelelő sportolási alkalmat nyújtanak a gondjaikra bízott ifjúságnak, de sajnos, akadnak olyan intézetek is, ahol a testnevelési törvényből csak azt a passzust hajtják végre és ellenőrzik szigorúan, amely azt mondja, hogy az ifjúságnak tilos nyilvános sportegyesületekben sportot üzeni. Ilyen helyeken azután a tornatermekbe zárt növendékek végigkínálják a kötelező tornaórákat és nagyrésztük egész életére megítál mindent, ami a sporttal összefüggésben van.

Elhatároztuk, hogy végigjárjuk a magyar egyetemes sportélet egykori kincses kertjét, a budapesti középiskolákat és sorra beszámolunk, melyik helyen mit láttunk, hol szenved, hol virágzik az egészséges testkultúra és milyen reményeket fűzhet a magyar sport a középiskolákban legközelebb kikerülő ifjú óriásokhoz.

Egész véletlenül elsősorban a Városliget közvetlen közelében levő István úti Szent István reál gimnáziumot kerestük. Kevés olyan tanintézet van a fővárosnak, amely hasonló egészséges, kedvező környezetben fekszik. Az intézetnek hatalmas tornaterme van, azonkívül olyan terjedelmes udvar áll a rendelkezésére, amelyen kevés áldozattal mintaszertű sportpályát lehetne létesíteni.

E hatalmas, szép intézetben mégis meglehetősen szomorú viszonyok uralkodnak, ami a testedzést illeti. Valami rejtett organikus hiba következtében a testnevelési tanárok nem érhetnek el olyan kedvező eredményeket, mint egyéb mostohább viszonyok között levő

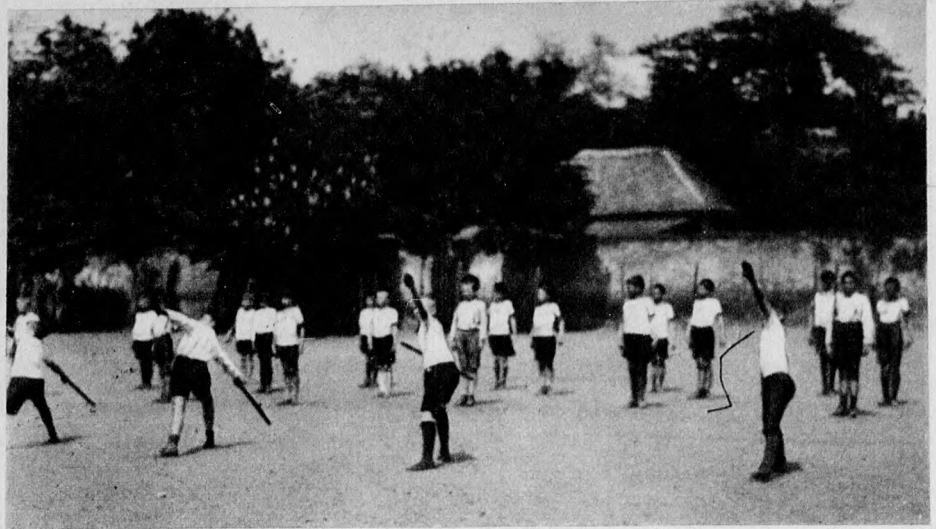
Vágó Gyula allround képességű fiatal atléta, Szücs Arpád testnevelési tanár és Roszner Lajos kitűnő középtávú futó

vános sportegyesületekben hódolt kedvenc sportjának. Ezekből az ifjúsági atlétákból, úszókból, birkózókból és futballistákból kerültek ki azok a kitűnő bajnokok és rekorderek, akik mindvégig díszei és büszkeségei lesznek a magyar sportnak. A magyar sportéletnek kimeríthetetlen rezerváriumát, kincses tárházát jelentették a középiskolák, amelyek sportkedvelő ifjúsága minden esztendőben néhány egészen kivételes tehetségű új csillogással ajándékozta meg a magyar sportéletet. A kötelező tornaórák lélekölő, unalmas, szabad és súlyzógyakorlatok után ugyanis örömmel menekült az ifjúság a salakpályára atlétizálni, a zöld gyepre labdát rúgni vagy az uszoda hús vizébe úszni és vízipólózni.

A kultuszminiszteri rendelet végetvetett ennek a gyöngyvetetnek és még

Az első osztályosok gyakorolják a stafétaváltást

Gerelyvető gyakorlatok

intézetekben. Vannak az iskolának olyan osztályai, amelynek növendékei között valóságos sportellenes szellem uralkodik. Az idén megtörtént például, hogy a hetedik osztályban több mint tíz olyan tanuló akadt, aki nem ismerte

Palay, az I/c. Schlosserje

a diszkoszt és a gerelyt. Ezt másképpen nem is lehet megérteni, mint hogy feltételezi az ember, hogy ezeket az ifjakat sportgyűlöletre nevelték.

Az intézet közel kilencszáz növendéke közül alig nyolc-tíz akad, aki

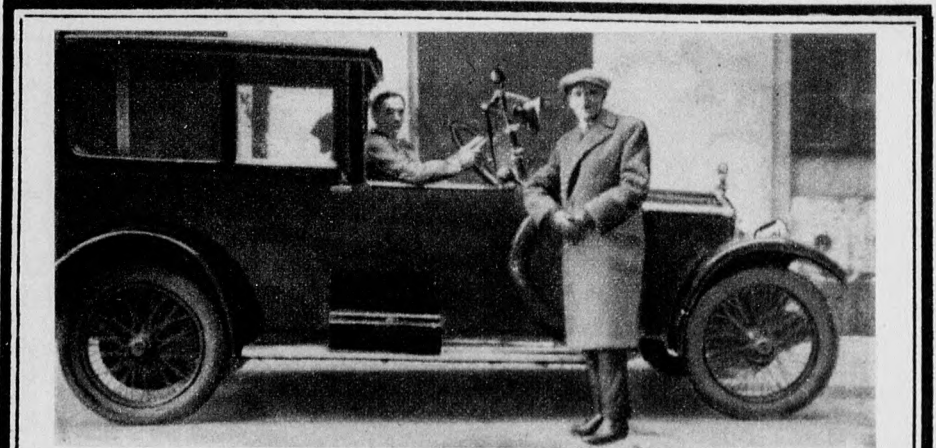
a sport valamely ágában tehetséget árul el. Pedig az intézet két fiatal testnevelő tanára mindent elkövet, semmi fáradságot nem kímél, hogy a fiúkból mindent kihozzanak, amit csak lehet. Sajnos, a felsőbb osztályok növendékeinél erre már nincs sok remény és ezért inkább az alsó osztályok apró emberkéi mutatnak vizsgálható példát.

Szívderítő látvány, amikor a pöttyös első gimplisták jókedvűen végzik a változatos szabadgyakorlatokat, gyakorolják a futást, ügyeskednek a stafétaváltásnál és kipirulva rúgják a nagy bőrlabdát. Sajnos, a játszótérségül szolgáló udvar talaja kavics és por. Még locsolni sem szabad, mert nincs miből megfizetni a vízdíjat. Hej, pedig ha begyepesítenék meg, egy futó- és ugrópályát létesítenek ott, micsoda gyönyörű dolog lenne az.

Meg kellene próbálni. A testnevelési tanács, amely százmilliókat áldoz cseppkőbarlangokra és hasonló testnevelési célokra, nem tagadhatná meg a segítségét ez esetben sem, no meg azután a lelkes kis diákok között is akadna, aki jószívvel segítene. És ha a pálya elkészült, akkor talán a kultuszminiszter úr is gavallér lenne és kit utalna valami szerény kis összege, amely lehetővé tenné, hogy időközönként megöntözzék a gyepszőnyegyet.

Az alsóbb osztályok formálható anyaga sok szepet ígér és bizonyos, a lelkes vezetők fáradozásának meg lesz az eredménye, a magyar sport sok jeles katonát fog bennük nyerni. A felső osztályok tanulói között a mostoha viszonyok ellenére is akad egypár igen jóképességű atléta, akik a sportolás iránt érzett vonzódásuknak engedve, szorgalmasan gyakorolták magukat és szép eredményekre jogosítanak. Az intézet két legjobb ifjúsági atlétája Roszner Lajos és Vágó Gyula. Az előbbi igen nagy ígért középtávokra, míg az utóbbi inkább az ügyességi számokkal foglalkozik vízesebben és jó all-round atléta lesz belőle.

(ro—or.)

AUTÓFUVAROZÓK!

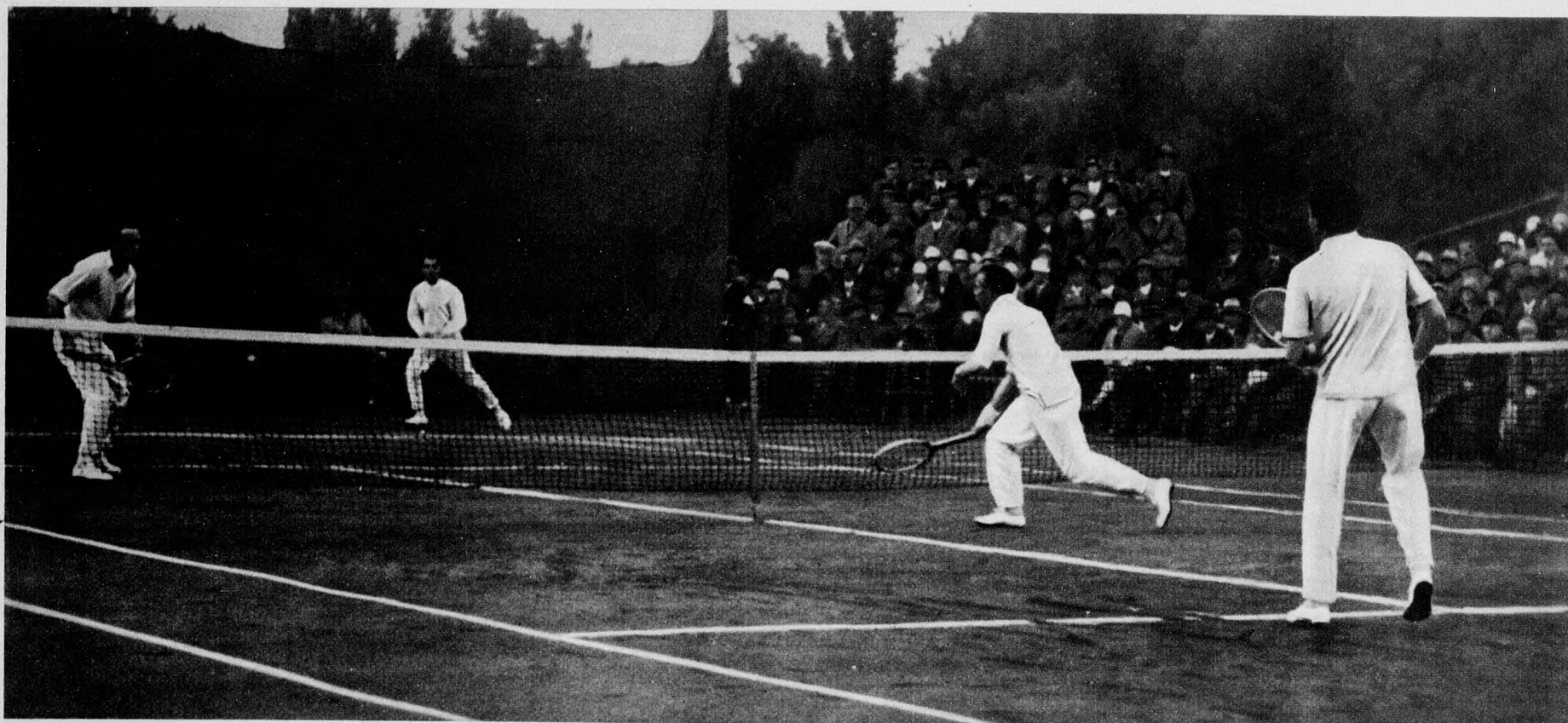
Egy rendkívül elegáns Minerva kocsit csukott karosszériával, amely télen teljes kényelmet nyújt, nyáron pedig lebecsátható széles ablakaival a nyitott autó minden kellemességeit adja, eladó. Az autó 6 személyre szól. A két első ülés bukatható és ezáltal kényelmessé teszi a beszállást. Fel van szerelve lábszönyeggel, csomagtartó hálósával, dohányzó-felszereléssel, mennyezetlámpákkal, sebességmérővel, ampère-mérővel, olaj-manométerrel, teljes szerszámkészlettel, stb. Az autó csaknem teljesen új gép benyomását teszi. Ára 14.500 pengő. Kellő garancia mellett részletfizetésre is eladó. Kívánatra hosszabb túrára is kipróbálható komoly vevőnek. Bővebb felvilágosítást Werner Géza igazgató (VII. Dohány uca 12) nyújt.

Nungesser (1) és a félszemű Coli (2) francia repülők vállalkoztak arra, hogy öttonnás gépükön, a „Fehér madár“-on átrepüljenek az Atlanti-Óceánt. Ezzel az úttal a 25.000 dolláros Orteig-díjra pályáztak. A két pilóta útra is kelt, de röviddel a párisi start után nyomuk veszett és valószínű, hogy a tengeren elpusztultak. Képeink a két vakmerő pilótát ábrázolják

HUTTER SZARVAS SZAPPAN
SCHICHT SZARVAS SZAPPAN
SCHICHT KULCS SZAPPAN
HUTTER ASSZONYDICSÉRET MOSÓSZER
KIADÓS, TEHÁT OLCSÓ

A magyar-olasz Davis Cup-mérkőzés páros játszmája. A báró Morpurgo—Stefania-pár legyőzte Kehrlinget és Péteryt, a magyar színek képviselőit

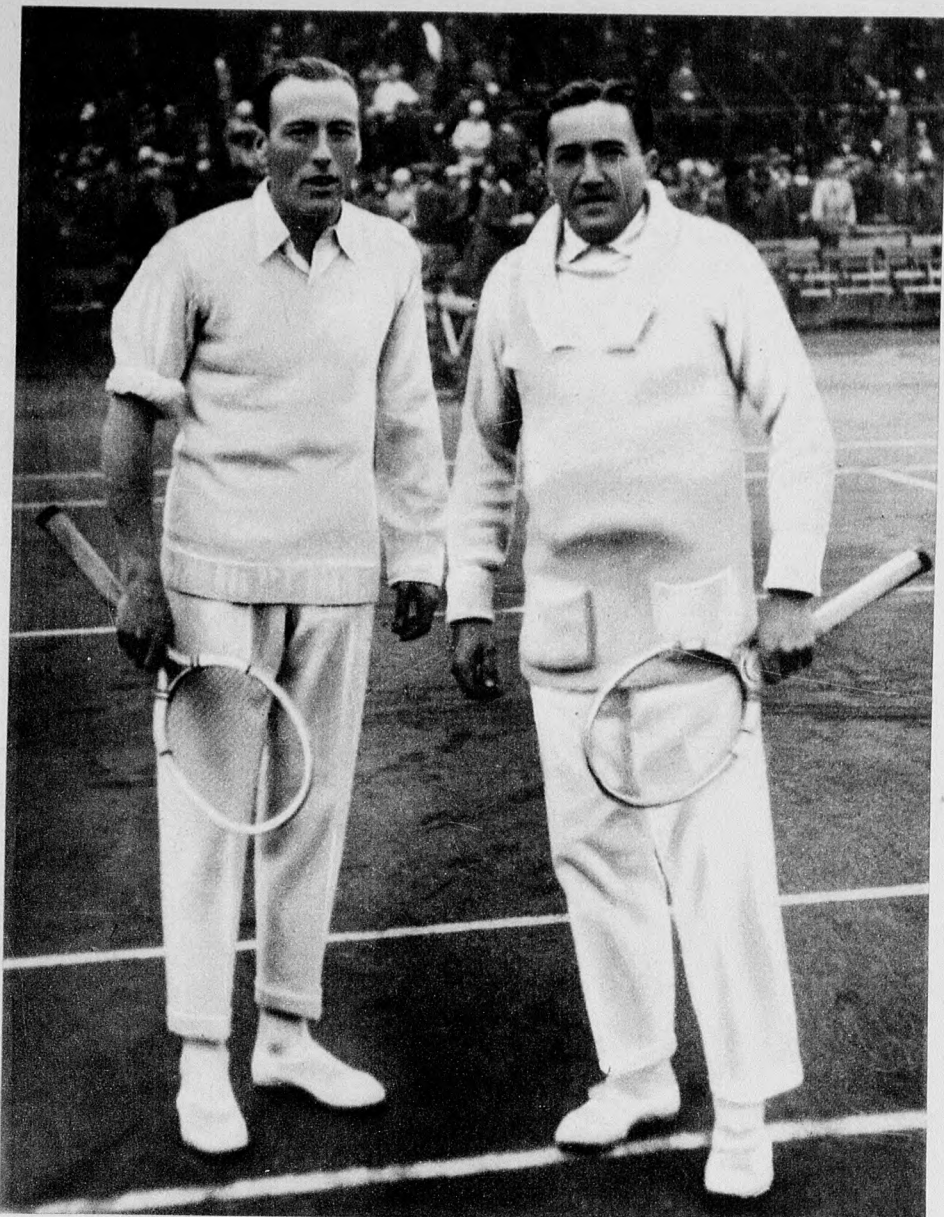

Jelenet a MASz felszereléses gyalogló-versenyéről

Vadító (lov. Schejbal) nyerte az 40.000 pengős Milleneumi-díjat

Szőnyegek, függönyök, lakberend. cikkek: Corvin Árúház

Bárá Ubertó Morpurgo és Kehrling Béla, a Davis-Cupmérkőzések két nagy rutiniéje

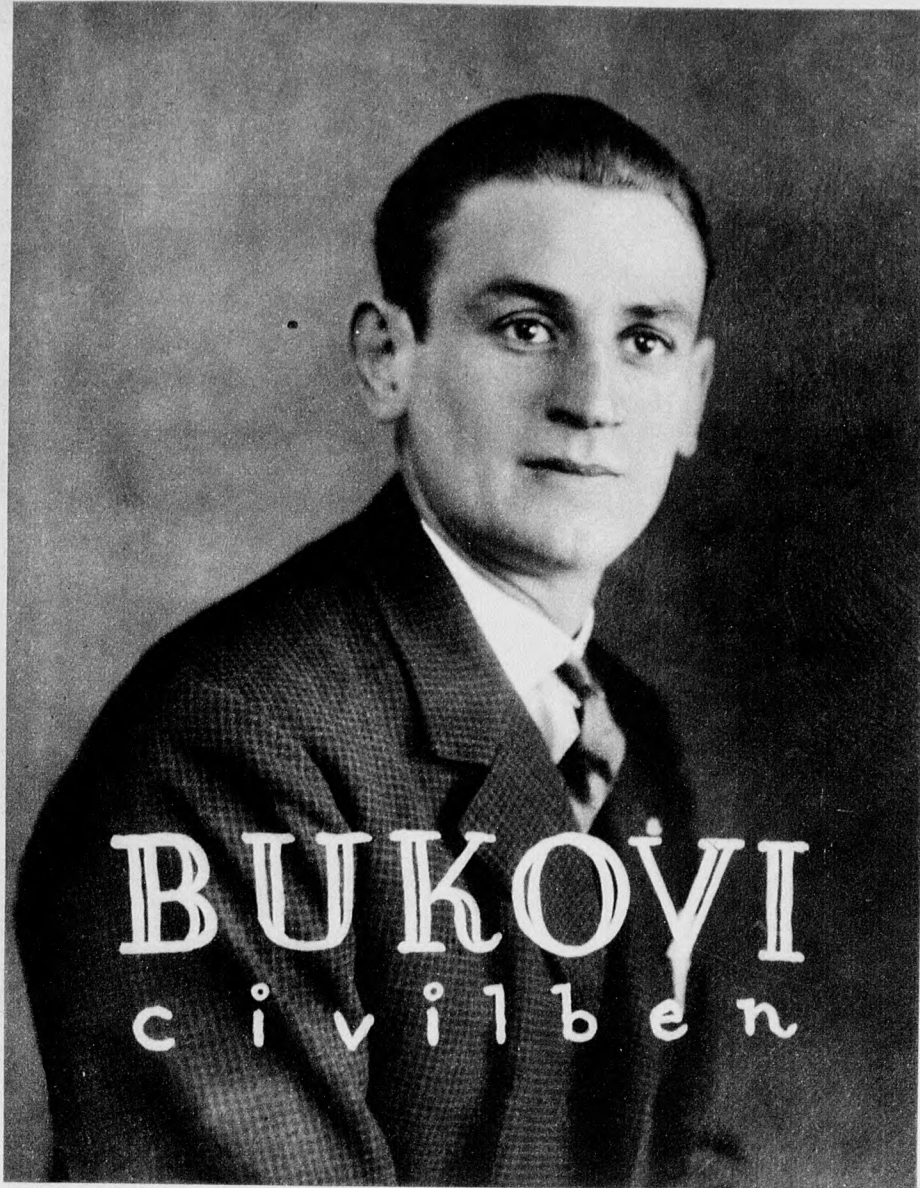

A fiatalok: Stefani olasz és Takács Imre, a magyar színek képviselője

A motorkerékpáros Tourist Trophy startja (Pobuda felv.)

Corvin hazánk legnagyobb, legszebb áruháza

Nem páváskodó futball-primadonnák fajtájából való. Kedves, kellemes fiatalember, akit nem szédítettek meg a hirtelen sikert követő tömjénezések. Éveken át szerény egyesületek szerény munkása volt és becsülettel végezte el a rábízott feladatokat. Most, hogy a bajnokcsapat tengelyébe került és az illetékesek megállapították róla, hogy benne végre hosszú idő után újra klasszis centerfedezetre léptünk,

most is megőrizte régi szerény modorát és továbbra is becsülettel állja meg a helyét a reábizott felölősségteljes posztján.

Bukovi Márton, mint sok más nagy futballistánk, karrierjét rongylabdával kezdte. A Tisza Kálmán téren rugta már kis sráckora óta „a lasztit” és bizony hamarosan kivívta magának

Bukovi munkában

játékával a csapatkapitányi pozíciót. Tizennégy esztendősen, amikor a technológiára kezdett járni, ahol a gépészetet tanulta, tagja lett a „Magyar Labdarúgók Köre” ifjúsági II. csapatának, ahol azonban csak igen rövid ideig szerepelt, mert hamarosan az ifi I-be, majd a nagy első csapatba került, amely akkor a másodosztályú bajnokságért küzdött.

Bukovinak első komoly egyesületével nem volt szerencséje, mert az MLK a kis egyesületek pusztító betegségében krónikus pénztelenségben kimúlt. 1920-ban Bukovit az Ékszerészek szereztek meg a maguk számára és rávették, hogy hagyjon fel gépészeti tanulmányait, hanem a helyett inkább tanulja ki az ékszerészipart. Ugy is történt és néhány esztendőn át Bukovi volt az előretörő ékszerészcsapat egyik főerőssége. Amikor azonban a csapat már-már bejutott az első osztályba, amint emlékeztetes, bizonyos szabálytalanságok miatt megfosztották őket minden pontjuktól és így nemcsak az első osztályba kerülés ment füstbe, hanem a csapat tagjai is szerteszéledtek.

Bukovit Olaszországba vezette sorsa, ahol majd egy esztendőig játszott a római Alba színében és sikerült is a csapattal megnyeretni a közép- és délolasz bajnokságot. A római futballt kedvelő közönségnek kedvence volt Bukovi és amikor főleg az ő szereplése következtében csapata győzött a döntő mérkőzésben legerősebb ellenfele, az „Internaples” ellen, az olasz temperamentum viharos tombolása közben a szeretet és elismerés minden jelével elhalmozták őt és valóságos virágosó közepette vitték az öltözőbe.

Bukovinak igen jó dolga volt Olaszországban és egy magyar műtövis műhelyében jóllízett állása is volt.

A szíve azonban mégis hazahozta és amikor nálunk is megtörtént az amatőr- és profisport szétválasztása, beállított Pestre. Szeretett volna megfelelően elhelyezkedni valamelyik elsőosztályú csapatnál, de arra még álmában sem gondolt volna, hogy ez a csapat a Ferencváros lesz. Hogy mégis így történt, az csak különös pikantiériát ad a dolognak, mert ismeretes dolog, hogy azelőtt nem volt lékesebb rajongója, drukkere az MTK-nak, mint éppen Bukovi. De most már annyira megszerette új egyesületét és a Fradi levegője annyira megváltoztatta érzelmeit, hogy saját bevallása szerint azt sajnálná, hogyha nem így történt volna a dolog, amint történt.

Az Ékszerészeknek, akik az új érában új erővel és fokozott reménységekkel startoltak, nagyon fáj Bukovi elvesztése és bizony szó, ami szó, amikor

szép szóval nem tudták őt visszacsalogtatni, akkor csendes bojkott alá helyezték és így megtörtént az a dolog, hogy Bukovi, aki pedig szakmájában legelső munkaerő és különösen a szelencekészítésben valóságos művész, nem tudott sehoh sem elhelyezkedni és így bizony csak időközönként vállalt alkalmi munkáknál érvényesítette tehetségét.

Amióta azonban volt klub- és szakértársai látták, hogy a zöldfehérek ki-

Bukovi mindig a legszorgalmasabban treniroz

tűnő együttesében mennyire helyén van Bukovi és rövid néhány hónap alatt milyen értékévé fejlődött az egész magyar labdarúgósporthoz, megnyugodtak a megváltoztathatatlanba, enyhült a harag és megígérték a válogatott centerfedezetnek, hogy jó elhelyezéséről hamarosan gondoskodni fognak. A 23 esztendősen Bukovi azonban azt a tervet forgatja magában, hogy nagykorúsítja magát és mint önálló mester érvényesíti tudását az ékszerésziparban éppen úgy, mint a futballpályán.

Befejezésül álljon itt a néhány szó, amelyet búcsúzás előtt mondott: „Igyekezni fogok, hogy a közönség szeretetét, amelyet fiatal játékos létemre olyan hamarosan megnyertem, szép játékkal és a magyar színéért való lelkes küzdelemmel továbbra is kiérdemeljem. Azonban akármennyire is szeretem a sportot, akármennyire is rajongok a labdarúgásért, az életben nem ezen a réven, hanem a szakmában folytatott becsületes munkám révén akarok eredményt elérni. A külföldről érkező meghívások hidegen hagynak, itthon akarok maradni és megmutatni, hogy mindenképpen ember vagyok a talpamon.” Ezzel a néhány ószinté és meleg szavával példát mutatott az öregeknek is, akik közül sokan nem így gondolkoztak a multban.

Bukovi nem fogja megbánni, hogy itthonmaradt. (ro-or)

Szeplőit

a legbiztosabban eltünteteti az olasz nők szeplő elleni krémje az

Otilia-krém

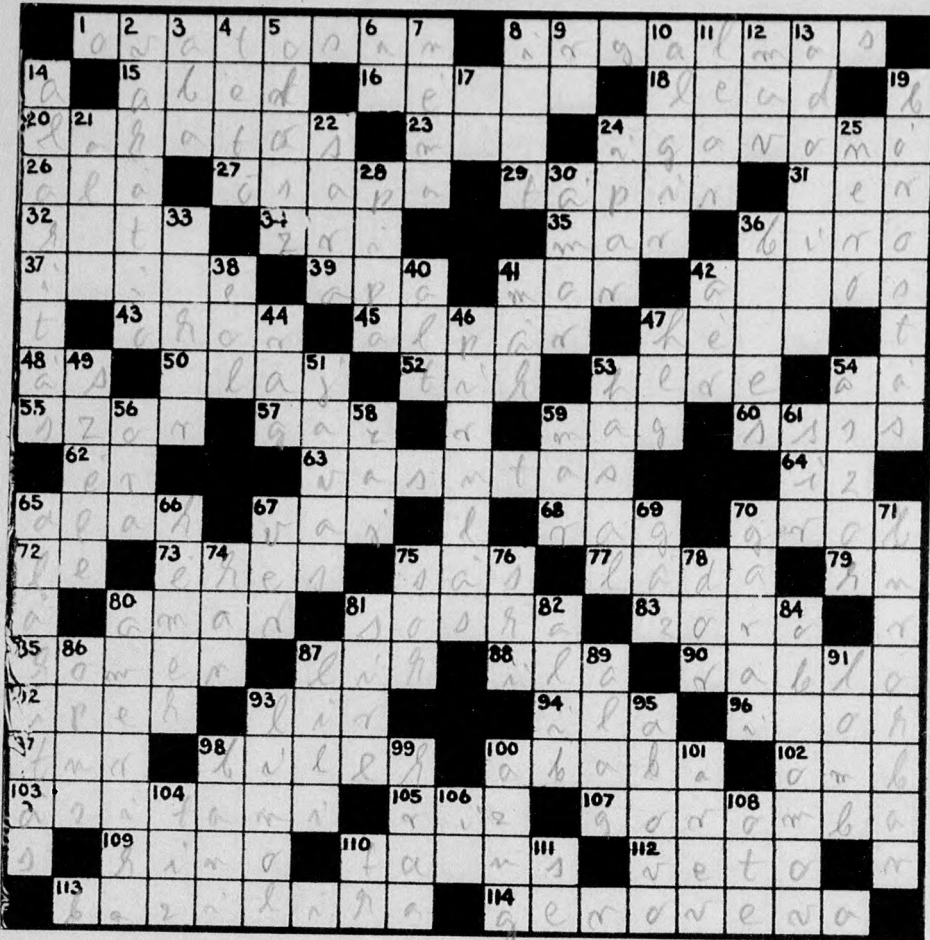
Ára P 2-40. Postán szétküldi:

Kultur-laboratorium
Budapest, VII, Dembinszki uca 4

Úri divat és kalapok: Corvin Árúház

21. sz. keresztrefjvény

Készítette: P. J.

Vízszintes sorok:

1. Vigyázva, másképpen
8. Könyörület, másképpen
15. De, idegen nyelven
16. Van ilyen apa és ilyen fiú is
18. A rádió-állomás mindennap... egy másort
20. Iparos
23. En, idegen nyelven
24. Van ilyen állat is
26. Igekötő
27. Ádám minden embernek ez
29. Forró égövi állat
31. Ha egy „o” betűt hozzátesszünk, u. a., mint a 25. függőleges
32. Ékezet nélkül fiatal dísznő
34. Muri, jassznyelven
35. A dühös kutya teszi
36. Aki ítél
37. Becéző leánynév
39. Szülő
41. Férfi keresztnév
42. Kártyajáték
43. Történelmi korszak
45. Innen való a közönséges ember
47. Vadállat
48. Kertész teszi
50. A kendermagból is készül
52. A tyúk más neve tájszóval
53. A lusta, dologtalan embert is így nevezik
54. Azonos magánhangzók
55. Hirt
57. Gonosz ember ez
59. Ebből lesz a nővény
60. Négy azonos más-salhangzó
62. A legkisebb folyó
63. A MÁV. alkalmazottja
64. Lekvár
65. Forma
67. Tejtermék

Függőleges sorok:

68. Nyelvtani fogalom
70. Görömb, idegen nyelven
72. Igekötő
73. Díszes
75. Vízi növény
77. Tulipános is van
79. Mássalhangzó fonetikusan
80. U. a., mint 30. függőleges
81. Vastartalmú zöld-főzelék
83. Filmkomikus-pár egyik tagja
85. Angol gróf rangjelzése hibásan írva
87. Lyuk, népiesen
88. Becéző női név
90. A betörő útszéli rokona
92. Montenegri város
93. Shakespeare-hős fonetikus
94. U. a., mint 88. vízszintes
96. Horvát község
97. A dísznő teszi
98. Potiorek szomorú emlékü hadgyakorlatának színhelye
100. Jár... jár (névelővel)
102. L. betűt elébe téve, u. a., mint 91. függőleges
103. Ha vendég van, nem illik... bármily álmok vagyunk is
105. Cigarettapapír márkája
107. A szokimondó emberre mondják
109. Mozgószínház, közkeletű idegen szóval
110. Becéző női név
112. Idegen szó, tiltakozást jelent
113. Kupolás nagy templom
114. Ritka női név, Párizs védszentjének neve

- Függőleges sorok: 1. Diluvium 2. Gorkij 3. Ok 4. Napoleon 5. Csatlós 7. Ignópus 8. Ping-pong 9. T. T. 10. Rákosi 11. Akrobata 13. Keresztrefjvény 21. Új 25. Em 28. Bt 29. Ro 31. Já 32. El 34. Sav 36. Bár 38. Árt 40. Galambóc 41. Óv 42. Nemecsek 43. Nr. 45. Ea 46. Sze-relem 47. Ea 48. Korridor 50. Szentés 51. Hamarfi 53. Er 54. Salome 55. Zsinat 57. Át 67. Ur 69. Né.

A 20. sz. keresztrefjvény megjelése. Vízszintes sorok: 1. Dugonics 6. Dioptria 12. Oka 14. Iká 15. Lir 16. Pía 17. Non 18. Kór 19. Tartó 20. Vui 22. Lei 23. Tép 24. Seb 26. Ijj 27. Ima 28. Bors 30. Sine 33. Merinó 35. Stb 37. Aglája 39. Karát 40. Garonn 45. Esek 49. Vers 51. Haza 52. Les 55. Zár 57. Ara 58. Eke 59. Mer 60. Sir 61. Noéma 62. Bio 63. Sót 64. Ról 65. Nád 66. MUE 68. Ena 70. Cserkész 71. Diaméter.

EZ A KÖNYVEK KÖNYVE
Lewis Wallace:
BEN-HUR
regénye

256 oldal. 2 pengő. Utánvétellel 40 fillérrel drágább. Megrendelhető DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12.

A rejtelmes India felé

Sven Hedin páratlanul érdekes könyve, az általa felfedezett ismeretlen tájakról. A csodaszép vászonkötésű munka 2 kötetben jelent meg, de külön-külön is önálló egész. Egy kötet ára 6 pengő portó 60 fillér. Megrendelhető a

DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12

KORSZAKALKOTÓ KEDVEZMÉNY
A PESTI HIRLAP ELŐFIZETŐINEK!
A
PESTI HIRLAP
1927. ÉVI
KINCSESHÁZA

minden idők legszebb, legeredetibb, legértékesebb ajándéka! A PESTI HIRLAP nemcsak év végén, hanem évközben is nagyszerű és példátlanul hatalmas ajándékkönyvet ad az olvasóinak! Junius végén jelenik meg a Kincsház 480 oldalon, 600 képpel, tündöklő kiállításban

A PESTI HIRLAP ELŐFIZETŐI SZÁMÁRA

csak a csekély kézbesítési és kezelési díj ellenében. A legértékesebb, legszebb, legeredetibb évkönyv. Mindent felölel, ami a modern embert gyönyörködteti. A Pesti Hirlap óriási anyagi áldozatok árán is honorálja a legnagyobb magyar olvasótábor szeretetét és ragaszkodását, amikor ilyen korszakalkotó és örökbecsű ajándékot helyez év közepén az asztalára. Ezzel is bizonyítja, hogy a Pesti Hirlap a legjobb magyar lap, mely méltán rászolgált arra, hogy a legnépszerűbb: hiszen állandóan olvasói megbecsülésének újabb és újabb tanujelét adja. A Pesti Hirlap többi kedvezményei is egyedülállóak

A PESTI HIRLAP előfizetési ára: Egy hónapra 4 pengő, egy negyedévre 10 pengő 80 fillér.

AMERIKAI BETŰNYOMDA

nemcsak rendkívül tanulságos és érdekes szórakozás az ifjúság számára, hanem magánemberek és hivatalnokok részére gyakorlati céllal is bír kisebb nyomtatványok, névjegyek stb házilag való elkészítésére. Ez a kis házi kézi nyomda 250 x 300 mm. nagyságú ízléses dobozban 481 betűvel, névjegykártyákkal, két csinos bádogdobozban lévő festékpárnával (egy vörös, egy lilá), egy egysoros, két kétsoros és egy ötsoros betűtartó, öt névjegykeret-bélyegző négy kis díszbélyegzővel. Az ára 5 pengő 36 fillér. Megrendelésénél kérjük annak árával felmentes szállításra és ajánlást díjra 52 fillért beküldeni. Utánvétellel is megrendelhető, de ebben az esetben 40 fillérrel többlet sziveskedjék beküldeni, mert a pósta utánvételes küldeményeknél ennyivel többet számít fel. Már ezért is célszerűbb az összeg előzetes beküldése.

Megrendelhető a DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest VII, Dohány ucca 12 sz. alatt

MEGJELENT

160 oldal terjedelemben, beköttve egy tömeg pompás képpel tarkítva, a

RÁDIÓTELEFON

című könyv. Nem vetjük el a súlykot, ha azt mondjuk, hogy ez a könyv tartalom és népszerűség dolgában bármely hasonló könyvvel vetekedhetik. Ha egy második gimnázista elolvassa ezt a könyvet, meg tudja csinálni a maga rádióját. Hatvanmillió ember szórakozik ma a rádióval. Ez a kis mű nemcsak népszerűség, hanem ár szempontjából is egyedülálló, mert 44 fillérbe kerül pompásan beköttve. Ha vidékre rendel meg, akkor a postadíj 10 fillér és ha ajánlvá kívánja, akkor külön 20 fillér fizetendő. A mű az összeg előzetes beküldése mellett megrendelhető a

DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12 és minden könyvkereskedésben

BABÁK

18 cm. hosszúságban, mozgatható karral, testtel és lábakkal, az üzem megszünése miatt, feltűnő olcsón kaphatók. Egy mintababa ára 38 fillér. Három darab vételnél 34 fillér, hat vagy tizenkét drb. vételnél 30 fill. darabja. A postadíj egy darabnál 16 fillér, ha három, hat vagy tizenkét darabot rendel egyszerre, a postadíj 48 fillér. Hasonló babákért játékkészletekben a háromszorosát kéri darabonként. Megrendelhető a

DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12

Előfizetési ár: ¼ évre 2 pengő 40 fillér, ½ évre 4 pengő 80 fillér Ausztriában 50 Groschen

Felélés szerkesztő és kiadó: TOLNAI SIMON Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT